

Gyál Város Önkormányzatának
Polgármesteri Hivatala
2360 Gyál, Kőrösi u. 112-114.

Szám: 8293/2024.

Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének
Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottsága
tagjai részére

MEGHÍVÓ

Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottsága

2024. május 29-én (szerda) 16.30 órakor

ülést tart, melyre tisztelettel meghívom.

Ülés helye: Gyáli Polgármesteri Hivatal – **Tanácssterem fsz. 4.** (Gyál, Kőrösi u. 112-114.)

N a p i r e n d:

Nyílt ülés:

- Javaslat Gyál Város 2024-2026. évi Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiájának elfogadására
- Javaslat Gyál Város 2021-2023. időszakra vonatkozó Környezeti Állapotértékelésének elfogadására
- Javaslat forgalomban részt venni nem tudó gépjárművek elszállítására vonatkozó szerződés felbontására, új szerződés megkötésére

Gyál, 2024. május 14.

Marjainé Dr. Szerényi Zsuzsanna s.k.
a Bizottság elnöke

A kiadmány hitelül:
2024. május 14.

Nagy Gáborné
bizottsági titkár

Tárgy: Javaslat Gyál Város 2024-2026. évi
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési
Stratégiájának elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Magyarország Kormányának 1744/2013.(X.17.) számú határozatával létrehozott Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiában meghatározott kötelezettségének eleget téve a 40/2015. (II.26) számú határozatával megalkotta a Gyál Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiáját (továbbiakban: KBS). Ezen határozat 5. pontjának záró mondatában előírja, hogy a KBS-t a Képviselő-testület 3 évente felülvizsgálja. A stratégia tízéves időtávja alatt háromévente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatók, alapvetően megváltoztathatók, vagy törölhetőek.

E folyamatnak részeként történt meg a KBS 2018. évi majd 2021. évi felülvizsgálata, új célkitűzések meghatározása, elfogadása. Jelenleg a 2021. évben elfogadott 2021-2023. időszakra vonatkozó KBS monitoring elvégzése szükséges. A monitoring feladata, hogy a Stratégiában meghatározott célokhoz rendelt intézkedések végrehajtásának megvalósulását a KBS-ben meghatározott célokhoz rendelt intézkedések végrehajtásának megvalósulását a KBS-ben meghatározott indikátorokra tekintettel vizsgálja. A monitoring célja az előrehaladás vizsgálata mellett az, hogy feltárja, ha az egyes területeken kitűzött célok elérése nem a meghatározott ütemezés szerint halad, vagy az eredeti célokkal ellentétes irányú folyamatok tapasztalhatóak.

A monitoring elvégzéséhez és a következő hároméves időszak célkitűzéseinek felállításához ismételten széles körben felmérést végeztünk. Az érintett intézményektől, szervezetektől, hatóságoktól bekértük az eltelt időszakra vonatkozó tapasztalatokat és a közbiztonság terén esetlegesen felmerült új, kitűzendő célokra vonatkozó javaslataikat.

Megkeresett szervezetek:

- **Dabasi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály**
- **Dabasi Rendőrkapitányság Gyáli Rendőrórs**
- **FEGY Polgárőr és Tűzoltó Egyesület**
- **Kertváros Szociális Központ**
- **Gyáli Liliom Óvoda**
- **Gyáli Tátika Óvoda**
- **Gyáli Tulipán Óvoda**
- **Gyáli Ady Endre Általános Iskola**
- **Gyáli Bartók Béla Általános Iskola**
- Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskola
- **Érdi SZC Eötvös József Szakképző Iskola, Gyál**
- Nyugdíjasok Helyi Képviselőtestületének Közhasznú Egyesülete
- Nyugdíjas Alapítványért Nyugdíjas Klub
- Ószidó Nyugdíjas Klub
- **Solymári Béla Nyugdíjas Pedagógus Klub**
- Kéz a Kézben Gyáli Nagycsaládosok Egyesülete
- Családpont. Nagycsaládosok és Kiscsaládosok Egyesülete
- Bocsok Nagycsaládosok Egyesülete
- Gyál Közbiztonságáért Közalapítvány

Értékelések, javaslatok a vastagon szedett szervezetektől érkeztek, melyek beépítésre kerültek a következő hároméves időszakra vonatkozó Stratégiába.

Megállapítást nyert, hogy a Stratégiával érintett szervezetek az elvárásoknak megfelelően tevékenykedtek. A Stratégia a közrendvédelmi, közbiztonsági elvárásoknak a beérkezett vélemények szerint magas színvonalon, messzemenően megfelelő, ám ahhoz, hogy az időszerűségét megőrizze, a társadalmi változásokat kövesse és az új elvárásoknak megfeleljen, frissíteni szükséges. A mellékletben megfogalmazottak szerint a Stratégia hosszú távra tervez, ezért nem követ statikus szemléletet. Emiatt a Stratégia támogatja a gyakorlat-centrikusságot, a reflexivitást, az innovatív kezdeményezéseket, így teret enged annak, hogy az időközben felbukkanó, vagy megerősödő közbiztonságot érintő kihívásokra a jövőben adekvát válaszokat lehessen adni.

Fentiek alapján Gyál Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiájának 2024-2026. évi tervezetét **az előterjesztés melléklete** szerint terjesztem elfogadásra a Képviselő-testület elé.

Határozati javaslat:

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Gyál Város 2024-2026. évi Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiáját.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester

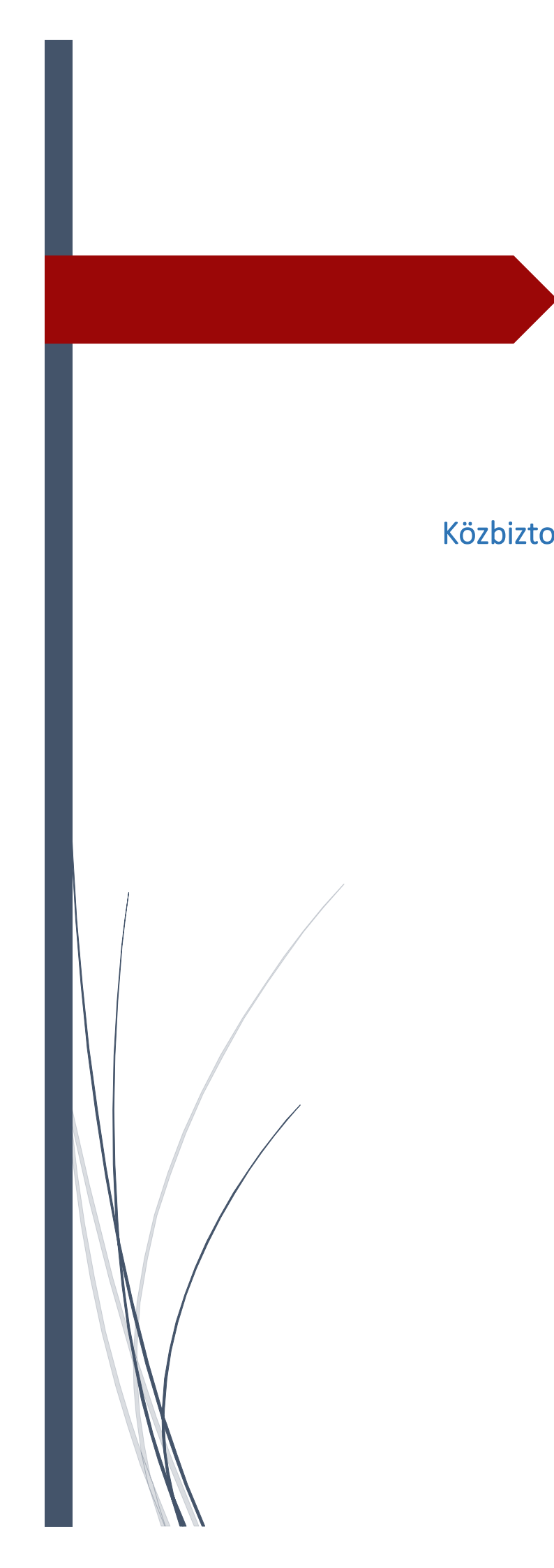
A határozat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges.

Az előterjesztést véleményezte: Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság
Az előterjesztést készítette: Berta-Tóth Beáta irodavezető

Gyál, 2024. április 26.

Nagy József Elek
alpolgármester

Melléklet: Gyál Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiája 2024-2026.

Gyál Város Önkormányzat
Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégia
2024-2026.

BEVEZETÉS

A Stratégia alapvető célja és szükségessége

A magas szintű közbiztonság megteremtése és fenntartása, a bűnözés visszaszorítása, a bűnözést kiváltó jelenségek feltárása érdekében, a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. (X. 28.) OGY határozat (a továbbiakban: TBNS) volt Magyarország első bűnmegelőzési stratégiája, amely a bűnmegelőzést a társadalompolitika részeként értelmezve egy olyan koncepciót próbált érvényre juttatni, amely a büntető igazságszolgáltatáshoz kapcsolódva ugyan, de annál jóval szélesebb hatósugárban célozza meg a bűncselekmények számának csökkenését, a közbiztonság és a lakosság biztonságérzetének javítását.

Az 1087/2011. (IV.12.) Korm. határozattal létrehozott **Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács** a legújabb tudományos eredményekre figyelemmel 10 éves időtávokra vonatkozóan dolgozza ki a társadalmi bűnmegelőzés új nemzeti stratégiáit. 2023. év végén lejárt a hazai bűnmegelőzés, elmúlt 10 évének irányát és prioritásait meghatározó Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia – *Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló (2013-2023.) szóló 1744/2013.(X.17.) Korm.határozat*.

Az NBS által megszabott irányokat és az elmúlt 10 év tapasztalatait felhasználva – figyelembe véve a folyamatosan változó világhoz való alkalmazkodás szükségességét – került megalkotásra az elkövetkező 10 éves időtávot felölelő, 2034-ig szóló új stratégia - ***Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2024-2034) szóló 1291/2023. (VII.19.) Kormányhatározat*** (a továbbiakban: NBS). A dokumentum keretrendszer biztosít a bűnmegelőzéshez szükséges állami, önkormányzati és egyéb szereplők eszközeinek lehető legszélesebb körű összehangolására, a források hatékony felhasználására. A Korm. határozatban a Kormány közreműködést kér az NBS céljainak megvalósításához szükséges intézkedések végrehajtásában.

A Stratégia létrehozása érdekében a magyar bűnügyi statisztikák többszintű elemzése mellett sor került az NBS végrehajtási tapasztalatainak feldolgozására és értékelésére, amelyet kiegészített a bűnmegelőzéssel kapcsolatos hazai kutatások elemzése és a hazai bűnmegelőzési szereplőkkel történő konzultáció. Mindezek mellett a nemzetközi tapasztalatok, jó gyakorlatok felhasználhatóságának, a várható tendenciák alakulásának, valamint az Európai Unió jogszabályi környezetének és ajánlásainak vizsgálata is megvalósult. Az elkészült Stratégia a hazai bűnmegelőzés szereplőinek konszenzusán alapul, amely a sikeres megvalósítás egyik kulcsa.

A **közbiztonság** a társadalmi együttélés rendjének – az adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

Gyál Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) egyetért azzal, hogy szükség van a hatályos jogszabályokon alapuló, a megváltozott társadalmi környezet hatásait figyelembe vevő, a bűnmegelőzés szempontjait és a bűnmegelőzés érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazó koncepció kidolgozására. A koncepció jogi- és intézményi külső környezete, valamint az Önkormányzat szabályozási mozgásterét az alábbiak szerint vázolható.

A Stratégia jogszabályi és módszertani háttere

A település objektív közbiztonsági állapota, valamint a lakosság szubjektív biztonságérzete számos körülmény együttes hatásától függ. A közbiztonság fokozása, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása, a bűnözést eredményező folyamatok kontrollálása, valamint a bűnözés mennyiségi csökkentése csak átfogó célkitűzések meghatározásával valósítható meg, amelyet a helyi közösség is átérez.

Az egyik legfontosabb befolyásoló tényező a jogszabályi környezet, a bűnmegelőzési és a bűnüldözési célokat szolgáló, az általános és speciális prevenciót elősegítő, valamint a közbiztonság megvalósítása érdekében közreműködő szervezetek hatásköreit, együttműködését szabályozó jogszabályok összhangja, s az azokban foglaltak hatékony megvalósítása.

Önmagában a szigorú büntető és szabálysértési jog természetesen nem előzi meg a bűnözést, de a következetes törvényi szabályozás, és megfelelő szankció kilátásba helyezése nélkül nem beszélhetünk bűnmegelőzésről sem.

A büntető jogalkalmazás szempontjából kiemelkedő szerepe van a ***Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény***nek (a továbbiakban: Btk.), amelynek elmúlt évekbeli módosításai szigorították a visszaesőkkel kapcsolatos szabályokat, kiszélesedett ugyanakkor a jogos védelem kerete, a büntethetőség korhatára a legsúlyosabb, a társadalom számára legveszélyesebb erőszakos bűncselekmények esetében 12 éves korra csökkent, s a fiatalok bűnelkövetőkkel szemben is szigorúbb szabályok alkalmazandók.

A jogalkotó ***a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény*** (a továbbiakban: Szabstv.) megalkotásával a társadalomra kisebb fokban veszélyes cselekmények tekintetében is szigorúbb szabályozást hozott létre, különös tekintettel a tulajdon elleni szabálysértések elkövetőivel szemben kiszabható büntetésekre. A Szabstv. hatálybalépése ugyanakkor csökkentette a települési önkormányzatok bűnmegelőzéssel kapcsolatos céljainak megvalósítását szolgáló eszközök tárházát. Az önkormányzatok 2012. május 31. napjáig kötelesek voltak hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket, amellyel egyidejűleg megszűnt az önkormányzatok képviselő-testületeinek lehetősége arra, hogy önkormányzati rendeletben szabálysértéssé nyilváníthassanak egyes, a település sajátosságainak megfelelő, speciális közösségellenes magatartásokat. Miután a Szabstv. a korábban döntően jegyzői hatáskörbe tartozó szabálysértések elbírálását a járási hivatalok, majd 2020. március 1. napjától a rendőrség hatáskörébe utalta, egyúttal egészen kis számban maradhatott meg a kisebb súlyú, társadalomra veszélyes magatartások elkövetőinek felelősségre vonása kapcsán kialakítható, a bűnmegelőzés céljait szolgáló helyi gyakorlat kialakításának lehetősége.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában. **Az Önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiáját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.**

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági stratégiája kimunkálására.

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Pöt.) a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő, önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteit fogalmazza meg.

A szervezeti szabályozás köréből a már hivatkozott Möt.-n kívül kiemelendő a ***közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény*** (a továbbiakban: Kftv.) és az ***egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény*** (a továbbiakban: Rftv.).

A Kftv. 1. § (2a) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzatnak a közterület-felügyelet működtetéséhez az Rftv.-ben meghatározott együttműködési megállapodást kell kötnie a rendőrséggel. Az Rftv. 24. § (1) bekezdése szerint a közterület-felügyelő munkáltatója a működési területén illetékes megyei rendőrfőkapitánysággal - a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében - írásbeli együttműködési megállapodást köt. Az együttműködési megállapodást Gyál Város Polgármesteri Hivatala megkötötte a Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal, melyben szerződött cél a felek között a településen a bűnelkövetések és szabálysértések visszaszorítása, a hatékony rendészeti fellépés és megelőzés.

A Stratégia módszertani alapja *a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2024-2034) szóló 1291/2023. (VII.19.) Kormányhatározat* (NBS).

A fentiekre tekintettel jelen stratégia elkészítésének célja egyrészt az Önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, a megvalósítandó rövid-, közép-, és hosszú távú célok és prioritások kijelölése, valamint a rendelkezésre álló eszközök és lehetőségek feltárásával a végrehajtás módjának meghatározása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, másrészt hogy a városban az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátásához.

A KÖZBIZTONSÁG

A közbiztonság fogalma, tartalma

A stratégiakészítés elvi alapja az, hogy mit tekintünk közbiztonságnak, milyen tartalommal bíró fogalomból vezetjük le tennivalóinkat. A legáltalánosabb kategória a biztonság, ami nem más, mint háborítatlan, mindenféle bántódástól mentes állapot. A közbiztonság a biztonságnak az egyik szelete, csakúgy, mint a jogbiztonság, a létbiztonság, a katonai biztonság. Az egyértelmű definiálás segít abban, hogy elhatároljuk a közbiztonságot a biztonság többi szegmensétől, és kijelöljük a bűnmegelőzés helyét a közbiztonságon belül.

Közbiztonság alatt fogalmilag a belső rendet, a közrend, valamint az élet- és vagyonbiztonság megvalósulását értjük. A fogalom tágabb értelmezésben belső stabilitást jelent, melyhez sorolják – fentiekén kívül – az állam működésének sértetlenségét, a szociálpolitikai és közegészségügyi biztonságot, a szolgáltatásokkal való ellátás biztonságát, a társadalom erkölcsi normáihoz és elvárásaihoz való alkalmazkodást, valamint a hazavédelmét, az idegen hatalmak illegális adatszerzésének megakadályozását. Utóbbiak azonban a biztonság olyan szegmensei, amelyekre a jelen koncepció nem kíván kitérni, ezért a továbbiakban az első, szűkebb fogalmat alkalmazzuk.

A közbiztonság egy állapot, amelyben az embereknek nem kell bántódásra, veszélyekre számítaniuk, ha pedig ilyenek bekövetkeznek, segítségre lelnek az állam erre hivatott szerveinél. Ez egy ideális állapot, ami össztársadalmi méretekben nem kivitelezhető. Tökéletes biztonság nincs, legfeljebb egy optimális biztonsági szint érhető el. A közbiztonságról – hasonlóan, mint az egészségről – általában akkor beszélünk, amikor annak hiányát érzékeljük. A közbiztonság állapotát, mint adott helyre és időpontra érvényes helyzetet szokás meghatározni.

A közbiztonság összetevői – a fogalom egyes oldalai – jellemzik az adott térség helyzetét, illetve azt, hogy milyen hiányok mutatkoznak a közbiztonság ideális állapotán. Eszerint a közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:

- az emberek békés, jogsérelemtől, háborítástól mentes léte, az élet, a testi épség, a becsület, a szabadság, a vagyon bántódásmentessége, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága, mint igény;
- a bűnözés, a terrorizmus, az illegális migráció, az egyéb devianciák, a tűz és a katasztrófák elleni védekezés, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni harcállami, társadalmi eszközrendszere;
- a közterületek és a közlekedés biztonságát, zavarmentessége, mint igény, illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása.

A **közbiztonság** ugyanakkor **rendszer**, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, továbbá feladatoknak és funkcióknak az összességét értjük, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, a közösségeknek és az egyeseknek a védelme a jogellenes emberi magatartásokkal szemben. A közbiztonság helyzetét számtalan – jogi, intézményi, szervezési, magatartási – tényező alakítja, amelyek egymásra épülnek, egymástól függenek, tehát rendszert alkotnak. Az összetevők egyikének vagy másikának elhanyagolása megbontja az egyensúlyt, és biztonsághiány lép fel. A sok elemből álló biztonságteremtés része kell legyen az ország, a település, a szervezet, az egyén életének, tevékenységének. A közbiztonság ezért csak a társadalmi és környezeti folyamatokba ágyazottan, rendszerszemlélettel kezelhető.

A **közbiztonság termék**, a biztonságteremtés pedig egy szolgáltatás. A háborítatlan, sérelmekről mentes lét nem jellemző állapota a társadalomnak, az magától nem jön létre. **A közbiztonságot elő kell állítani**, az ennél fogva egy produktum, ami közgazdasági jellemzőkkel megragadható. A közbiztonság ebből a nézőpontból piaci kategória, mert van értéke, ára és piaca.

A közbiztonság csak sokrétű és összehangolt tevékenységgel állítható elő, azt kevés számú vagy elszigetelt „termelő” nem képes szolgáltatni. A jó közbiztonság nem valósítható meg kizárólag a bűnüldözés és igazságszolgáltatás hagyományos rendszerében. A biztonságteremtés folyamata egy sokszereplős láncolat, amelynek elemei (az előállítók) szükségképpen egymásba kapcsolódnak.

A biztonsági láncolatban előállítók:

- a bűnüldözés és igazságszolgáltatás szervezetei (rendőrség, vám- és pénzügyőrség, határrendészet, ügyészség, bíróság, büntetés-végrehajtás);
- az állam meghatározott intézményei, ágazati szervei (egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek, katasztrófavédelem, dekoncentrált közigazgatási szervek és felügyelet, állami közútkezelő társaságok);
- az önkormányzatok és önkormányzati intézmények (polgármesteri hivatal, városüzemeltetési és vagyonkezelő társaság, tűzoltóság, stb.);
- egyes társadalmi szervezetek (közbiztonsági és bűnmegelőzési alapítványok, személy-és vagyonvédelmi kamarák, ügyvédi kamarák, polgárőr egyesületek, egyházak, karitatív szervezetek, stb.);
- a gazdasági versenyszféra egyes elemei (vállalatok, gazdasági társaságok, személy- és vagyonvédelmi vállalkozások, biztosító intézetek, stb.);
- az egyének, emberi közösségek (védekező magatartás tanúsítása, önvédelmi reflexek kialakulása, szomszédsági mozgalom).

Ténykérdés, hogy az állampolgárok, szervezetek az államtól, a rendőrségtől várják a közbiztonság garantálását, ugyanakkor az állam nem képes biztosítani a teljes körű háborítatlanságot. Az előállítók között a rendőrség a legnagyobb termelő, de nem az egyetlen. A rendőrség kitüntetett szerepet visz annak függvényében, hogy az állam mit vár el tőle, és mihez biztosít feltételrendszert.

A közbiztonság tehát olyan **kollektív társadalmi termék**, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességeinek és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatásoknak az együtteséből alakul ki. Sajátos szerepet játszik a sajtó és a média. Ugyan nem

nevezhetjük előállítónak, de közhangulatot befolyásoló, cselekvést orientáló szerepe felér egyik-másik előállító szerepével.

A vázolt fogalom-meghatározás a **közbiztonság objektív** oldalát, tárgyi tartalmát takarja. A közbiztonság a jogsértő magatartások (bűncselekmények, szabálysértések) számával és súlyosságával, a bűnügyi fertőzöttség fokával, a közrendi állapotok (veszélyeztetett területek, helyek és személyek) milyenségével, valamint a közbiztonság megvalósítására irányuló intézkedések, tevékenységek hatásával (rendvédelmi szervek munkája, önkormányzatok, egyéb szervezetek és a lakosság védekező mechanizmusa) objektíve jellemezhető.

A **közbiztonság szubjektív** oldalról nem egyéb, mint az emberek biztonságérzete, az a tudati visszatükröződés, ahogy az egyén a makro- és mikrokörnyezet közbiztonsági helyzetét megéli, értékeli. A lényeg az, hogy az emberek miként érzik: a társadalmi, közéleti viszonyok rendezettek-e, biológiai létük, vagyonuk, szabadságuk biztonságban van-e, vagy azokat sértik, veszélyeztetik. A közbiztonság az emberek tudati szűrőjén keresztül csapódik le, a szubjektív biztonság mérésének ezért nincsenek egzakt mutatói. Jól ismert tény ugyanis, hogy a biztonságérzet alakulását – a bűnözés számadatai mellett – olyan tényezők is befolyásolják, mint a romló életkörülmények, a növekvő munkanélküliség, vagy a jövőkép hiánya.

A BŰNMEGELŐZÉS

A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló 115/2003. számú OGY határozat szerint: *„bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melyek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével”.*

A bűnmegelőzés három fő iránya:

1. a bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentését célzó (általános),
2. az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
3. az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az EU Tanácsának dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezik, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

A bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentésére irányuló *általános prevenció* az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik.

A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére vonatkozó *különös megelőzés* feladata a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények, a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák. A bűnözés mennyiségi és minőségi visszaszorítása érdekében foglalkozik a veszélyeztetett területek és objektumok biztonságával, a környezeti és természeti értékek védelmével.

A **speciális prevenció** az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az áldozattá, sértetté válás veszélyének kitéve. A megelőzés eme dimenziójának feladata az egyén biztonságra törekvésének erősítése, tudatosítása, azaz, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja. A speciális prevenció azok visszatartására, reszocializációjára koncentrál, akik adottságaik vagy környezetük hatására könnyen bűnelkövetővé válhatnak. A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék a büntetendő cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnisméltés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

A megelőzés tekintetében a legfontosabbakat emeljük most ki, mint például a nevelés, ismerettanítás, ismeretszerzés, baráti kör, munkahelyi-, családi- és társadalmi viszonyok. Fontos tényező még a gazdasági helyzet, a felelősségre vonási rendszer, amely szintén hatással van a bűnmegelőzésre. Ezekből következik, hogy a bűnmegelőzés nem „egyszereplős” feladat, hanem a társadalom valamennyi rétegének, szervezetének együttműködését igénylő tevékenység. **Az Önkormányzat bűnmegelőzésben betöltött szerepének egyik legfontosabb eleme a koordináció és az együttműködés, hiszen a társadalmi bűnmegelőzést alapvetően az Önkormányzat képes összefogni és koordinálni. Az Önkormányzatnak kell kialakítani a partnerséget saját szervezete és a társadalmi bűnmegelőzés egyéb szereplői között.** Az Önkormányzat - saját közigazgatási területén - szervezeténél és hivatalánál fogva is alkalmas erre a feladatra. Fontos feladat tehát - azon kívül, hogy továbbra is támogatni kell a rendvédelmi szervek, polgárőr egyesületek ez irányú tevékenységét -, a Gyálon működő intézmények, civil szervezetek tudatos felvilágosító munkájának segítése, ösztönzésük az ezzel kapcsolatos speciális feladataik végrehajtására, együttműködésük elősegítése, koordinálása.

A bűnmegelőzés módszerei:

A szakirodalomban foglalt módszerek igen sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. A módszerek az alábbiak szerint csoportosíthatóak.

➤ **A bűnelkövetési alkalmak korlátozása, mely átfogó módszertant jelent.**

Elemi:

- A preventív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek és bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a biztonsági őr vagy polgárőr a jelenlétével is eltántoríthat lehetséges tetteket a jogsértő magatartástól.
- A rendszeres ellenőrzés, és felügyeleti tevékenység. A szakszerű és következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszerűtlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata szükségképpen az előírások betartására készlet.
- További bűncselekmények, illetve a bűnisméltés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek a felderítése és megszüntetése útján.

➤ **Megfelelő védekezés alkalmazása. Négyféle védekezési mód ajánlott.**

Elemi:

- A helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, ami még pénzbe sem kerül. A lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- A fizikai védekezés, a mechanikai védelem adta lehetőségek felhasználása.
- A jelző- és riasztóberendezésekkel operáló elektronikai védelem igénybevétele.
- A személyi védelem, azaz élő erős őrzés alkalmazása.

➤ **A „bűnmegelőzési propaganda” kifejtése.**

Aktív tudatformáló munkával kell erősíteni a társadalom tagjainak önvédelmi reflexeit. Ismertetni szükséges a védekezés hatékony, de jogszerű módjait és technikáit, valamint az ezt szolgáló lehetőségeket és eszközöket. Meg kell győzni a lakosságot, hogy a bűnmegelőzés ösztársadalmi érdek, amiben mindenkinek megvan a maga feladata és felelőssége.

➤ **Hatékony „bűnüldözési és igazságszolgáltatási munka”.**

A bűncselekmények és elkövetők minél teljesebb körű felderítése, majd következetes és gyors elítélése optimális eszköz. Beccaria szavaival: „a megelőzés legjobb módszere a büntetések elmaradhatatlansága”¹. A bűnelkövetők többsége kalkulál, hogy van-e kockázata a cselekményének.

Fentiek alapján jól látható, hogy a bűnmegelőzési feladatok a helyi települési szinten keletkeznek, mégis az önkormányzatnak nem áll rendelkezésre minden módszer és eszköz, amiket a feladat hatékony ellátása igényelne. A jelen koncepció ezért kiemelt hangsúlyt fektet az együttműködésre és a feladatokban érintett szereplők, és szervezetek megszólítására, bevonására. Az önkormányzati feladatcsoportba elsősorban a tájékoztatás és propaganda és a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása sorolható be.

A bűnmegelőzési és közbiztonsági stratégia helyi általános céljai

Gyál Város Önkormányzata nagy hangsúlyt helyez a város bűnmegelőzési és közbiztonsági szegmensére, ezért igazodva az országos NBS-hoz – kiegészítve a helyi viszonyokhoz alkalmazható intézkedésekkel megfogalmazta a városi bűnmegelőzési és közbiztonsági stratégiáját a következő időszakok szerint:

- a 40/2015.(II.26.) KT határozattal a 2015-2017. évekre,
- a 181/2018.(X.25.) KT határozattal a 2018-2020. időszakra,
- a 70/2021.(III.25.) PM határozattal a 2021-2023. évekre vonatkozóan.

A NBS által megfogalmazott általános célok – mint Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára - végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.

El kívánjuk érni, hogy a NBS dokumentumában megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján nyíljon lehetőség arra, hogy Gyálon:

- javuljon a közbiztonság;
- csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények, szabálysértések és a társadalmi együttélést megzavaró, nemkívánatos cselekmények száma;
- ezzel együtt lépéseket tegyünk a gyermek és fiatalkorúak veszélyeztetettségének visszaszorítása;
- illetve csökkenjen az áldozattá válás veszélye;
- további együttműködési lehetőségeket tárjunk fel az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelésére az áldozatvédelmi szervekkel. Mindezeket az országos és helyi társadalompolitikával összhangban kell értelmezni, kialakítani.

A stratégia kiemelt beavatkozási területei

- A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése.
- A településbiztonság fokozása.
- Az áldozattá válás megelőzése.
- A családon belüli erőszak csökkentése.

¹ Cesare Beccaria: *Büntetés és büntetés (1776), olasz jogtudós, a bűnmegelőzés jogirodalmának megteremtője*

- A bűnisméltés megelőzése.
- Az időskorúak védelme, aktivizálása.

A bűnmegelőzési és közbiztonsági stratégia szereplői

- rendőrség
- polgárőrség
- önkormányzat (közterület-felügyelet)
- köznevelési intézmények
- gyermekvédelmi intézményrendszer
- családsegítő szolgálatok
- egészségügyi ellátórendszer
- Igazságügyi Szolgálatok, Pártfogó Felügyelői Szolgálat
- egyházak és vallási közösségek
- civil szervezetek
- polgárőr egyesületek
- kulturális és közművelődési intézmények
- sportegyesületek
- családok, és az egyén

Az Önkormányzat és a rendvédelmi szervek, egyesületek mellett jelentős bűnmegelőzési szerep hárul:

- a Kertváros Szociális Központra,
- az alap- és szakellátást biztosító egészségügyi intézményekre (az Önkormányzat által biztosított alapellátásban a házi-, és házi gyermekorvosokra, védőnőkre),
- a köznevelési intézményekre, az óvodában dolgozó szakemberekre, valamint a városban működő általános- és középiskolák pedagógusaira,
- az Önkormányzat fenntartásában működő közművelődési intézményre, azaz az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtárra,
- az egyházakra,
- a civil szervezetekre: egyesületekre, alapítványokra, klubokra.

A településen működő intézmények azok, amelyek valamely szegmensben keresztül mindenképpen kapcsolatba kerülnek egy-egy meghatározott társadalmi réteggel és rálátással bírnak az őket érintő problémákra, a szükséges beavatkozási pontokra. Az itt dolgozó szakemberek felelősége, hogy nyomon kövessék, adott esetben feltárják és jelezzék a megfelelő szervek felé a helyi társadalmi problémákat, azokat a neuralgikus pontokat, amelyek generálhatják a bűnelkövetést vagy az áldozattá válást. A civil szervezetek tagjai a társadalom különböző rétegeihez tartoznak, ezért a megelőző tevékenységben való részvételük elengedhetetlen. Az állampolgárok önkéntes szerveződése garantálhatja, hogy a városban jelentkező társadalmi problémák ne maradjanak rejtve. Az Önkormányzat közös fórumok, előadások, bemutatók szervezésével tudatosíthatja az intézmények és a helyi társadalmi szervezetek valamennyi tagja számára, hogy saját lehetőségeit figyelembe véve mit tehet a közbiztonság javítása és a bűnmegelőzés érdekében. Az Önkormányzatnak ki kell használnia a rendelkezésre álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtó (Gyáli Mi Újság), az internetes felületek (Gyál város hivatalos honlapja, közösségi oldalai), a különböző fórumok, a közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ezek az intézkedések elősegíthetik, hogy a bűnmegelőzés területén tovább működhessen a lakossági jelzőrendszer.

Gyál város lakóinak életminőségét nem csak a bűncselekmények alakulása, hanem egyéb olyan, a közterületeken tapasztalható jogsértések, zavaró körülmények is befolyásolják, mint az illegális árusítás, köztisztasággal kapcsolatos szabálysértések, koldulás, hajléktalanok utcai megjelenése, közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése. A lakosság többsége a szomszéd tevékenységeivel és a közlekedési szabálytalanságokkal kapcsolatos jogsértéseket tartja a mindennapi élet leginkább zavaró tényezőinek.

A komplex bűnmegelőzési megközelítésnek egyszerre kell rövid, közép- és hosszú távon eredményt elérnie, hiszen például a Gyálon már bevezetett, az általános iskolákban jellemzően egymásra épülő bűnmegelőzéssel és társadalmi kérdésekkel foglalkozó külső oktatók, közjogi szereplők, bűnügyi szakemberek által eszközölt oktatások hatásai csak hosszabb távon jelentkeznek. Ezen feladatok eltérő megközelítést, más-más eszközök igénybevételét követelik meg.

A közbiztonság fenntartása és a bűnmegelőzési tevékenység területén komplex szemléletet alakítottunk ki, ami folyamatos, magas színvonalú és összehangolt együttműködésben ölt testet a **rendőrség, a polgárőrség és a közterület-felügyelet** között. A Közterület-felügyelet működtetésével megteremtjük az Önkormányzat helyi rendészeti szervezetét, amely a jogszabályokban meghatározott feladatkörében a közrend fenntartásában, és a bűnmegelőzési tevékenységben meghatározó szerepet tölt be. A közterület-felügyelők munkájuk során szoros együttműködésben látják el feladataikat a rendőrség közrendvédelmi osztályának járőreivel, polgárőrökkel.

A **közterület-felügyelet fő feladata** a közterületi rendezettség, tisztaság, élhető környezeti rend védelme, a lakosságszolgálat és település-kiszolgálás, rendezvények biztosítása. Mindez a közösségi élettér, a város fejlődése érdekében történik.

A közterület-felügyelet szerepvállalása a helyi közösség biztonságának erősítésében javítja az emberek életminőségét. A lakosság pozitívan reagál a közös szolgálatokra, azonnali segítséget kapnak a járőrpárostól. A közterület-felügyelet intézkedései eredményesnek bizonyulnak, azonban érezhető azon jelenség is, hogy visszatartó ereje csak addig van, amíg a hatóság a helyszínen tartózkodik, ugyanis távozás után a jogsértésekre vonatkozó bejelentések megszorodnak, viszont létszám hiányában a folyamatos jelenlét nem biztosítható. A videokamerás térfelügyeleti rendszer működtetése, folyamatos bővítése pótolhatja, pótolja ezen hiányosságot. A térfigyelő rendszer megléte a kriminalitásra legérzékenyebb közterületek állandó ellenőrzését biztosítja, a bűnesetek, szabálysértések száma visszaszorításra került.

A **térfigyelő kamerák** legnagyobb jelentősége a lakosság biztonságérzetének javításában mutatkozik, egyfajta bűnmegelőző szerepet tulajdonítanak nekik. A térfigyelő kamera megnevezés elsősorban a városokban és más településeken a térfigyelő rendszer részeként felszerelt biztonságtechnikai kamerát jelenti. A közterületek megfigyelése az adott területen található közterületi értékek, a magántulajdon és a közbiztonság védelmét szolgálja. A térfigyelő kamerák a rendőri jelenlétet nem pótolják, de a bűncselekmények megelőzésében és felderítésében meghatározó szerepet töltenek be.

Térfigyelő rendszert kizárólag a rendőrség és az önkormányzati közterület-felügyelet üzemeltethet. A felvételek kezelése szigorú törvényi szabályozás szerint történik. A kamerarendszerek által rögzített felvételek kizárólag a törvényben felsorolt eljárásokban (pl.: büntető- vagy szabálysértési eljárás) használhatóak fel. **A térfelügyeleti rendszer célja a közbiztonság erősítése, a bűnmegelőzés és a bűnüldözés.** E célokat egyenként vizsgálva megállapítható, hogy a térfelügyeleti rendszer telepítése és fejlesztése jelentősen befolyásolja a lakosság szubjektív biztonságérzetét. A jogszabálysértő cselekményeket az üzemeltető észleli, ezzel visszatartó hatás érhető el. Ezen cselekmények észlelése azonban önmagában nem elégséges, sem a bűnmegelőzési, sem a bűnüldözési cél megvalósításához, ahhoz az észlelést követő legrövidebb időn belül foganatosított jogszerű intézkedés szükséges mind a szabálysértések mind a bűncselekmények vonatkozásában.

A biztonságos városműködés kapcsán kiemelendő még a **közlekedés**. A közlekedésbiztonság is közbiztonság része. Szoros kapcsolatban van a közbiztonsággal a közúti közlekedés zavartalansága.

A biztonságos infrastruktúra megteremtése, a megfelelő **forgalomszabályozás** hozzájárul a balesetek számának csökkenéséhez. Az út, az ember és a jármű hármas kapcsolatrendszerében a biztonságos mobilitás az összekötő kapocs. Fontos a biztonságos infrastruktúra szerepe, a közlekedési kultúra és a közlekedési morál, valamint a járművek műszaki biztonsága. A magyar közlekedés szakmai irányítását is évek óta ez a

szemlélet határozza meg. A közlekedésben résztvevő járművezetők vezetési stílusát, valamint a járművek műszaki állapotát kizárólag a közúti ellenőrzésekkel és a kötelezően előírt műszaki vizsgáztatással, valamint a szankciók kilátásba helyezésével lehet szabályozni. Az agresszív vezetési stílus, az alkoholfogyasztás, a követési távolság be nem tartása, valamint az elsőbbség meg nem adása a legtöbb baleset forrása, amely növeli a kockázatot, vagy súlyosbíthatja egy-egy baleset kimenetelét. Mindezek mellett a közúthálózat teljes infrastruktúrája, a közutak állapota, kiépítettsége, vonalvezetése, útbaigazító rendszere és a forgalomirányítás módja mind befolyásolja a forgalmi folyamatokat és az ezekben rejlő kockázatokat. A helyesen kialakított és üzemeltetett infrastruktúra hozzájárul az emberi tényezők kiküszöböléséhez. Az egyik alapvető forgalomszabályozási feladat az, hogy a közlekedésben résztvevők könnyen, átlátható és egyértelmű jelzések mellett dinamikusan tudjanak haladni, és ne alakuljanak ki olyan közlekedési szituációk, amelyek balesethez vezethetnek. A közlekedés pszichológiai hatásait már sokan tanulmányozták. Többen jutottak arra a következtetésre, hogy a hasznosnak vélt műszaki megoldások több esetben váratlan reakciókat váltanak ki az egyénekből, ezért a közlekedésbiztonság eredményei sokkal inkább a megfontolt mérnöki munkának köszönhetőek és kisebb mértékben a jogi szabályozásoknak.

GYÁL VÁROS BŰNELKÖVETÉSI MUTATÓI

Városunk bűnügyi helyzetének ismerete kiemelt fontosságú a KBS beavatkozási területeinek és intézkedéseinek meghatározása tekintetében.

Pest Vármegye bűnügyi helyzetének megismerése kriminálstatisztikai adatok segítségével lehetséges, azonban nem szolgálhat kielégítő válasszal minden – bűnmegelőzés számára releváns – kérdésre. Figyelembe kell venni a statisztika korlátait, mindenekelőtt a látencia jelenségét, hiszen az elkövetett bűncselekmények egy része nem jut a hatóság tudomására.

Fontos figyelembe venni a szabálysértési adatokat, hiszen habár a társadalomra való veszélyességük csekélyebb, és nem kerülnek be a kriminálstatisztikai adatok közé, a társadalom biztonságérzetét mégis jelentősen befolyásolják.

Gyál város bűnelkövetési adatai, azok elemzései és következtetései a vonatkozó éves beszámolókból ismerhetők meg.

A Dabasi Rendőrkapitányság éves beszámolóit, a Közterület-felügyelet éves beszámolóit, melyet a Polgármesteri Hivatal éves beszámolóit tartalmaznak, továbbá a FEGY Polgárőr és Tűzoltó Egyesület éves Tájékoztatóit az alábbi határozatokkal fogadta el a Képviselő-testület.

Dabasi Rendőrkapitányság

- 2021. évi Beszámolója a Képviselő-testület 55/2022.(III.30.) számú határozatával,
- 2022. évi Beszámolója a Képviselő-testület 78/2023.(IV.27.) számú határozatával,
- 2023. évi Beszámolója a Képviselő-testület 85/2024.(IV.25.) számú határozatával került elfogadásra.

FEGY Polgárőr és Tűzoltó Egyesület

- 2021. évi Tájékoztatóját a Képviselő-testület az 56/2022.(III.30.) számú határozatával,
- 2022. évi Tájékoztatóját a Képviselő-testület az 80/2023.(IV.27.) számú határozatával
- 2023. évi Tájékoztatóját a Képviselő-testület a 87/2024.(IV.25.) számú határozatával tudomásul vette.

Polgármesteri Hivatal vonatkozó éves beszámolóit, melynek része a Közterület-felügyelet

- 2021. évi Beszámolója a Képviselő-testület 16/2022.(I.27.) számú határozatával,
- 2022. évi Beszámolója a Képviselő-testület 20/2023.(I.26.) számú határozatával,

- 2023. évi Beszámolója a Képviselő-testület 25/2024.(I.25.) számú határozatával került elfogadásra.

INTÉZKEDÉSI TERV 2021-2023. ÉRTÉKELÉSE

BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK, INTÉZKEDÉSEK

2021. évben Gyálban olyan helyi körülményekhez igazodó 2021-2023. évi Stratégiát fogadott el a Képviselő-testület, amely konkrét célokat fogalmazott meg a helyi sajátosságok figyelembevételével. Ehhez az NBS és a megelőző időszak elfogadott koncepciója adta a keretet, ami pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmazott meg a Stratégiát megvalósító szereplők részére.

A 2021. évben elfogadott stratégia az egyes beavatkozási területek mellett tartalmazta a 2021-2023. évekre vonatkozó intézkedési tervet, vagyis mindazon intézkedést, amelyeket ebben az időintervallumban kellett végrehajtani, vagy végrehajtásuk előkészítését ekkor kellett megkezdeni.

Gyál Város 2021-2023. évi Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Stratégiájában foglalt célkitűzések tekintetében a résztvevő, megvalósító szervek egyéni beszámolóiból megállapítható, hogy **az értékelt időszak eredményesnek, a kitűzött célok nagyrészt megvalósultnak bizonyultak. A programban résztvevők rendszeres, aktív kapcsolatot tartanak fenn egymással, az együttműködés jól szervezett és kölcsönös, a jelzőrendszer jól működtetett, eredményes.**

Megvalósítók beszámolója

Gyál Város Önkormányzata, a Képviselő-testület és a Közterület-felügyelet a koncepcióban foglaltak tekintetében megvalósította:

- az eredményes végrehajtás tekintetében a szereplők közötti kommunikáció fejlesztését,
- a megelőzésre fektetett lépések előtérbe helyezését,
- iskolai, óvodai programokba beépített bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági programok, személyiségfejlesztő és felvilágosító előadások támogatását,
- környezeti és természeti értékek fejlesztését,
- az együttműködések kimutatható eredményességét,
- a közterületek fokozott ellenőrzését,
- a térfelügyelő-kamerarendszer fejlesztését, bővítését, megfigyelőállomások bővítését,
- lakosság önszerveződő képességének erősítését,
- családi és iskolai kontroll erősítését,
- gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működésének elősegítését,
- sokszínű kulturális, sport, környezet- és természetvédelmi politika támogatását, szabadidő hasznos eltöltését biztosító rendezvények szervezését. Ifjúsági programok, kirándulások szervezésének támogatását,
- elősegítette a biztonságos közlekedésre törekvést (pl: „Vigyázz Ránk!” táblaprojekt, „zebrajárt”),
- segítette a hatékonyabb fellépés megvalósulását a közösségellenes magatartásformák visszaszorítása érdekében alkotott, új közösségi együttélési rendelet megalkotásával,
- elősegítette a bűnmegelőzési szemlélet köztudatba való beépülését.

A térfelügyeleti rendszer működése csak a közterületi szolgálat működésével együtt hatékony. Gyál város területén jelenleg 34 kamerából álló térfelügyelő rendszer volt kiépítve, mely a 2021-2023. tervidőszak alatt további 8 db megfigyelőponttal bővült. A Gyáli Polgármesteri Hivatal épületében, a Dabasi Rendőrkapitányság épületében és a Gyáli Rendőrőrs épületében lévő megfigyelőpontok is tovább bővültek újabb egy, a FEGY Polgárőrség épületében kialakított állomással. Minden helyszínen biztosított az immár 52 db kamerapont élőerős megtekintése. A megfelelő teljesítményt és üzembiztonságot nagy méretű monitorok

és nagy kapacitású szerverek biztosítják. A rendszer biztonságos, zavar- és akadálymentes működtetését az ezzel megbízott cég általános és teljes körű távfelügyelete biztosítja.

A **balesetmegelőzés** területén kiemelendő a közterület-felügyelet és a rendőrség havi rendszereségű közös szolgálatellátása, továbbá a napi rendszerességgel ellátott „zebrajárt”, amikor a legforgalmasabb iskolánk környékén a közterület-felügyelők irányításával megvalósul az iskolába érkező gyermekek biztonságos átkelése az úttesten, továbbá a gépjárművel érkezők gyors, rugalmas továbbhaladása.

2020. évben az Önkormányzat megvalósította a „**Vigyázz Ránk**” táblaprojektet, melynek keretében modern figyelem-felhívó táblákat épített ki az óvodák közelében, amely felhívja a figyelmet a közelben játszó, közlekedő gyermekekre. Az életnagyságú figyelemfelkeltő táblákon a gyáli óvodás gyermekek kérik a gépjárművezetőket, hogy lassítsák, mérsékeljék sebességüket. A táblákat telepítésük óta sajnos többször rongálás érte, de pótlásuk továbbra is feladatunk, hogy céljukat elérhessék.

2023. év végén új közösségi együttélési szabályokat megreformáló rendelet került megalkotásra, mely lehetőséget teremt a közösségellenes magatartásformákra adható hatékonyabb fellépésre. Gyál Város Önkormányzatának **a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 19/2023. (XII.01.) számú rendelete** 2024. január 1. napján lépett hatályba.

2023. év végén lépéseket tettünk a Magyarország Kormánya által elindított, ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jelzőkészülékes szolgáltatáshoz, a **Gondosóra Program**hoz való csatlakozáshoz, amelynek célja, hogy a felhasználók szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérésüket. Az Európában egyedülálló Gondosóra programhoz egy 0–24 órás diszpécser szolgálat tartozik, ahol szakképzett diszpécser nyújt segítséget a felmerülő problémák megoldásában, szükség esetén a kontaktszemélyek (kapcsolattartó családtag, szomszéd, barát, vagy opcionálisan szociális gondozó stb.) bevonásával. Korszakváltást jelent a biztonság terén és mérőföldkőnek számít az idősgondozásban: nagy segítség a felhasználóknak, de biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának és hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség egy gombnyomással elérhető. Népszerűsítési promócióink 2024. év első felében el is indultak.

Dabasi Rendőrkapitányság

Gyáli Rendőrőrs tevékenysége a stratégiai célok megvalósításában:

- A meghatározott feladatok végrehajtása megtörtént, a kitűzött célok általánosságban megvalósultak.
- A bűncselekmények száma az elmúlt időszakban jelentősen nem csökkent, de annak struktúrája nagymértékben változott. A lakosság szubjektív biztonságérzetét leginkább zavaró lakásbetörések, valamint a közterületen történt erőszakos bűncselekmények számában csökkenés tapasztalható. Ezzel szemben az internet elterjedésével, az ott bonyolított online vásárlások számának növekedésével arányosan nő az online térben elkövetett bűncselekmények, elsősorban csalások száma.
- A bűnmegelőzés szereplőivel az együttműködés rendszeres és kiválónak mondható.
- iskolai bűnmegelőzési és felvilágosító tevékenységeink folyamatosak. Az előadásokkal kapcsolatban pozitív visszajelzések érkeznek. Az intézmények számára nyitott a lehetőség rendezvényeken való részvételre. A felvilágosító tevékenység témáit az előadók igyekeznek folyamatosan aktualizálni, reagálva az éppen megjelenő bűncselekmények elkövetési formáira, azok megelőzésének lehetőségeire.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival folyamatos és rendszeres a kapcsolattartás. Továbbra is minden esetben jelzéssel élünk a fiatakorú bűnelkövetőkről.
- Csellengő gyermek-jelenség városunkban nem jellemző. Külföldre költözés okán iskolából kimaradt gyermekek követése és megvalósult.

- Pozitív a tapasztalat a megvalósult térfigyelő rendszer működésével kapcsolatban, melynek egyik megfigyelő pontja a rendőrőrs épületében kapott helyet, így az események tudomásra jutást követően azonnal meg tudjuk tekinteni a felvételeket.
- folyamatosan tesszük közzé azon szórólapokat, amelyek betörések, lopások, autófeltörések, zseblopások, idősök sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzésének módjára hívják fel a lakosság figyelmét.
- Sajnos egyre gyakrabban élünk a családon belüli erőszak, súlyosabb bántalmazás kialakulásának megelőzése érdekében az ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésével.
- A helyi polgárőrséggel szintén szoros az együttműködés és kiválónak mondható a kapcsolat.

FEGY Polgárőr és Tűzoltó Egyesület tevékenysége a stratégiai célok megvalósításában:

- A Covid – 19 es járványon túl még mindig vannak és lesznek olyan idősök, akiknek segítséget nyújtunk bevásárlásban és orvoshoz való eljutásban.
- Az új székház- ügyeleti központ működtetésével a térfigyelő kamerák segítségével továbbra is ellenőrizzük a közparkokat, játszótereket, vasútállomást és a közintézmények közterületeit. Az új 24 órás központ segítségével egy helyről tudjuk mind a polgárőr járőrszolgálatát indítani és egyben a tűzoltói vonuló szolgálatot is.
- 2024. év közepétől motoros járőrszolgálat felállítása kerül megvalósításra,
- A tűzvédelmi rendszerünk folyamatos fejlesztés alatt van és megújul a mindenkori technikai kihívásoknak megfelelően.
- A járási mentőcsoport folyamatos képzése
- Az ifjúsági tagozat képzései és versenyre való felkészítései az oktatótermünkben.
- A SZ.E.M mozgalom folyamatos népszerűsítése nyugdíjas egyesületben és a lakosság körében.
- Igény szerint bűnmegelőzési-tűzvédelmi prevenciók oktatásokat tartunk iskolákban és idősöknek nyugdíjas klubokban.

Kertváros Szociális Központ Család- és Gyermekejélési Központjának tevékenysége a stratégiai célok megvalósításában:

- 2018. óta bővült intézményünk az óvodai és iskolai szociális segítőkkel. Az első fél év az iskolákkal és óvodákkal történő kapcsolatfelvétel volt, illetve az Intézményünk által nyújtható szolgáltatások átbeszélése és összeegyeztetése az Intézményekkel.
- Gyál város összes köznevelési intézményével sikeresen megkötöttük az együttműködési megállapodásokat, melynek mellékletében megjelölték az Intézmények, hogy mely általunk nyújtható szolgáltatást kívánják igénybe venni.
- Az általános iskolákkal és középiskolával élő – rendszeres - a kapcsolatunk, minden héten személyesen jelen vannak az iskolai szociális segítők az intézményekben, ahol az iskolai igényekhez igazodva nyújtunk szolgáltatásokat. A leggyakoribb a bullying és iskolai bántalmazással kapcsolatos csoportfoglalkozásaink, melyek 5 alkalmasak, valamint középiskola vonatkozásában a pályaorientációs csoportfoglalkozás.
- Heti szinten delegálnak az iskolák a segítők ügyfélfogadási idejében – személyesen jelen vannak az iskolában – egyéni konzultáció formájában olyan tanulókat, akiknek valamilyen elakadása/nehézsége van, legyen az családon belüli konfliktus, dohányzás, bántalmazás az iskolában/otthon.

Érdi SZC Eötvös József Technikuma a stratégiai célok megvalósításában az alábbiakban tevékenykedett:

- dohányzás visszaszorítása, alkohol és drog prevenció,
- egészséges táplálkozási szokások kialakítása, élelmiszerbiztonság fejlesztése, aktív napi testmozgás kialakítása
- internetes bűncselekményekkel kapcsolatos előadások,
- 9-12. évfolyam részére önvédelmi tanfolyam szervezése, különösen az áldozattá válás megelőzése céljából,

- informatikai oktatás keretében az online térben megvalósuló bűncselekmények megelőzésének ismertetése, diákok közösségi térben való részvételi veszélyeinek feldolgozása,
- a rendészeti terület nyári gyakorlatainak előkészítése és megvalósítása során a különböző bűnmegelőzési témák is feldolgozásra kerülnek. A rendészeti technikus képzés keretén belül a jogi tárgyakkal a bűnmegelőzési témakörök oktatása megtörténik.
- A nem rendészeti tanulóink részére az osztályfőnökök mellett a kereskedői duális partnereink speciális – az adott szakterület – bűnmegelőzési kéréseit is érintő oktatást nyújtanak.
- A honvédelmi, rendvédelmi képzésekhez kapcsolódóan, mind a Pest Vármegyei rendőri és katasztrófavédelmi szervekkel, mind a honvédelmi szervvel, mind pedig a Honvédelmi Sport Szövetséggel és nem utolsósorban a Nemzeti Pedagógusi Kar Országos Rendészet-honvédelem-közszolgálati munkacsoporttal rendszeres a kapcsolattartás.

Gyáli Bartók Béla Általános Iskola tevékenysége a megvalósítás tekintetében az alábbiak:

- interaktív felvilágosító órák a bántalmazásról,
- 8 részes Boldogságóra megtartása,
- Iskolaőr, Arizonaszoba,
- komplex alapprogrami foglalkozások tanórákon és tanórán kívül,
- interaktív felvilágosító órák káros és tiltott szerekről, anyagokról a rendőrség bevonásával,
- egészségügyi felvilágosító órák az életkori sajátosságoknak megfelelően, szülői kerekasztal a szenvedélybetegségekről, a függőségről és a következményekről,
- szülői kerekasztal a gyermekvédelemről, a bántalmazásról, elhanyagolásról, veszélyeztetésről,
- rendszeres szülői kerekasztal, nevelési tanácsadás, segítségkérés, források ismertetése,
- szülői kerekasztal a kirekesztés ellen,
- családlátogatások, életvezetési és bűnmegelőzési tanácsadások,
- fejlesztés, időben differenciálás, elsősök felmérése lemorzsolódás ellen, prevenció,
- családpedagógia
- Prevenció programok: HÁT-TÉR, kosárlabda, Öko-szakkör, néptánc szakkör. Integráció, esélyegyenlőség, együttnevelés, tehetséggondozás, családgondozás. A szabadidő hasznos eltöltése, rekreáció.
- Lelkigondozás családpedagógusokkal és pszichológus bevonásával.
- Tanulási zavarral küzdő gyermekek további vizsgálatra küldése megfelelő szakemberhez.
- Továbbképzéseken való részvétel. Nemzeti Védelmi Szolgálat Korrupció-megelőzési Főosztály szervezésében az integritással kapcsolatos érzékenyítő iskolai program az általános és középiskolák számára.
- Jóvátételi közösségi munka a Házirendet megszegők részére, pl: alsós diákok korrepetálása, kültéri és beltéri munkálatok.

Gyáli Ady Endre Általános Iskola tevékenysége a megvalósítás tekintetében:

- rendszeres rendőrségi, tűzoltósági programok szervezése, melynek keretében széles körű ismeretek átadása a gyermekek részére,
- pályaválasztási nap keretében tűzoltó, mentő, rendőr és hivatásos katona munkáját ismerhették meg a tanulók,
- 8. osztályosoknak polgármesteri óra keretében előadás a város közbiztonságáról,
- 7-8. osztályosoknak Netiket, Netönvédelem előadást szerveztünk külső előadóval, ahol az internet, a közösségi oldalak és az internetes zaklatás témakörében hallgathattak meg tanulóink mindenképpen megfontolandó és hasznos tanácsokat,
- 5-8.évfolyamon osztályfőnöki és etika óra keretében kiemelet téma volt az elmúlt tervezési időszakban is: a drogprevenció, a fiatalkori bűnözés, a személyes vagyontárgyak védelme, a biztonságos közlekedés, biztonságos otthon, a közösségi média felelőssége, a magántulajdon

védelve; a konfliktuskezelés, a felelősségvállalás; barátválasztás, bandák nyomása; szabályok, normák, hagyományok.

- Gyáli Fogyasztóvédelmi Egyesület előadása az egészséges táplálkozás és tudatos vásárlás témájában,
- Pedagógiai Programba beépített személyiségfejlesztés, egészségvédelem, környezeti és természeti értékek megbecsülése,
- sokszínű programokkal, széleskörű sporttevékenységekkel és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló változatos kirándulásaival befolyásolja a tanulók értékes szabadidős tevékenységeit,
- sokszínű programokkal, széleskörű sporttevékenységekkel, és a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló változatos kirándulásokkal, túraszakkörrel a tanulók értékes szabadidős tevékenységeit gazdagítottuk,
- szülői értekezleteken, fogadóórákon többször nyújtottunk segítséget a szülőknek nevelési kérdésekben, a Z-generációt veszélyeztető kérdésekben,
- szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő Központ és Gyermejkölési Szolgálattal. Az osztályfőnökök nyomon követik tanítványaik fejlődését, állapotát. Szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszerben kérünk segítséget diákjaink részére, esetmegbeszéléseken veszünk részt az együttműködés keretében.

Gyáli Liliom Óvoda tevékenysége a stratégiában vállaltak megvalósításában:

- Az Országos Rendőrfőkapitányság által meghirdetett Biztonságos Óvoda pályázatot elnyertük. A pályázat célja a gyermekeket érintő legfontosabb közlekedésbiztonsági ismeretek támogatása. Ezáltal a közlekedésre nevelési tevékenységeket valósítjuk meg a mindennapok során, amelyet továbbra is kívánunk folytatni.
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek támogatása, figyelemmel kísérése, pszichológus bevonása szükség esetén, a gyermekvédelmi rendszer működtetése, együttműködés a családsegítő szolgálattal.
- "Tűzoltó nap" az óvodában, tűzvédelmi előadással, foglalkozással, bemutatóval, tűzoltási gyakorlattal.
- "Liliomos napon" a gyáli rendőrség, tűzoltóság, mentők részvételével érdekes ismeretbővítő programok kerültek megrendezésre.
- Környezettudatos szemlélet, fenntarthatóságra nevelés kiemelt feladatunk, elnyertük az Örökös Zöld Óvodai címet. Zöld Óvodai tábor szerveztünk második alkalommal a Tátika Óvodával közösen.
- A "Zöld közlekedés" programunkra az óvodás gyermekek kerékpárral érkeztek, majd a piactéren kialakított pályán gyakorolhatták a közlekedési szabályokat. A megvalósításban a Gyáli Rendőrség munkatársai voltak a segítségünkre.
- "Tök jó hét" projekt zárásaként az elkészült lámpásokkal a szülőkkel, gyermekekkel közös sétát, felvonulást tartottunk, amelyet a Fegy és Polgárőrség biztosított.
- FCC Magyarország Környezetvédelem és Hulladékgazdálkodás Kft. bemutatója a gyermekeknek.

Gyáli Tátika Óvoda tevékenysége a stratégiában vállalt célok kapcsán:

- óvodapszichológus alkalmazása teljes munkaidőben,
- gyermekvédelmi felelősi rendszer működtetése mindkét épületben, részükre szakmai együttműködés biztosítása a gyámhivatallal, a családsegítővel, a többi nevelési és oktatási intézménnyel,
- szelektív hulladékgyűjtés, a csoportokba szelektív hulladékgyűjtő edények beszerzése, újrahasznosított alapanyagokból kiállítás és dekorációk készítése,
- OVI-SPORT pálya telepítése a Klapka György utcai intézmény udvarára,
- rendszeres kapcsolattartás a családsegítő szolgálattal, szakmai napokon, előadásokon való részvétel,
- kapcsolattartás a helyi civil szervezetekkel és a kulturális és közművelődési intézményekkel, előadásain, város rendezvényein való aktív részvétel,
- KRESZ pálya használata az óvoda udvarán a biztonságos közlekedéssel való ismerkedés elősegítése mindkét intézményben, KRESZ táblák beszerzése,

- a „Vigyázz Ránk” táblák telepítése az intézmények közelében a sebesség mérséklése érdekében,
- kirándulás szervezése a gyermekeknek csoportonként,
- év végén erdei óvodai táboroztatás lehetőségének biztosítása a nagycsoportos korú gyermekek számára, sportolási lehetőség biztosítása az OVI-SPORT pályán és tornatermekben, együttműködés gyáli sportegyesületekkel, sportbemutatók szervezése,
- gyerekek és kollégák részvétele tűzvédelmi oktatáson és gyakorlaton,
- rendszeres védőnői látogatás a csoportokban, folyamatos szoros kapcsolattartás,
- kapcsolat az egyházakkal és vallási közösségekkel (hitoktatás megvalósítása az intézményben),
- kapcsolattartás a helyi polgárőrséggel (felvonulásaink útvonalának biztosítása, közlekedési nap helyszínének biztosítása),
- az autista csoportban nevelkedő gyermekek fokozatos integrálása, az integráció elősegítése, támogatása, a kirekesztés megelőzése,
- hátrányos helyzetű gyermekek támogatása ruhákkal, játékokkal,
- konfliktuskezelési technikák alkalmazása, megismerése az óvodában, szakmai napon a Gordon-módszer játékos ismertetése a kollégákkal.

Gyáli Tulipán Óvoda tevékenysége a stratégiában vállalt célok kapcsán:

- Az előző években az intézményünk által vállalt feladatokat nagyrészt sikerült megvalósítanunk.
- Óvodánkban évek óta működik az „Ovizsaru” program. Nagycsoportos korú gyermekek részére szerveződnek előadások, melyek keretein belül játékos eszközökkel, bábokkal, feladatokkal hívják fel a figyelmet a rendőr egyenruhában megjelenő valódi rendőr előadók pl.: a közlekedési szabályok betartásának fontosságára, vagy az idegenektől való édesség nem elfogadására. Sajnos az elmúlt nevelési években a kialakult járványhelyzet miatt nem volt lehetőségünk a program megszervezésére. Így ennek a programnak a megvalósítását újra célul tűztük ki.
- Az óvodapedagógusok „Közlekedés” projekteken belül rendszeresen dolgozzák fel ezt a témát. Élményszerző séták, kirándulások alkalmával hívjuk fel a figyelmet és beszéljük meg a gyermekekkel a közlekedési táblák jelentését, szabályokat. Mire kell, figyeljenek ők maguk is biciklizés, rollerezés közben, milyen védőfelszerelést használnak.
- Az óvoda udvarán „Mini KRESZ parkot” is felrajzolunk, Többféle közlekedési táblákat állítunk fel, hogy a gyermekek a gyakorlatban is ki tudják próbálni a megszerzett tudást.
- Családi napjaink alkalmával a FEGY Polgárőrség tűzoltóautóval, játékos feladatokkal felvonul és játszik, beszélget a gyermekkel, szülőikkel.
- Biztonságos Óvodaként még nagyobb odafigyelést szentelünk a közlekedéssel kapcsolatos dolgoknak. Oly annyira, hogy innovációként intézményünkben Biztonságos Óvoda hetet szervezünk május hónapban. Ezzel a célunk a biztonságos közlekedésre való nevelés. Ilyenkor arra biztatjuk a szülőket és a gyerekeket, hogy amennyiben tehetik ne autóval, hanem biciklivel, rollerrel, kis motorral érkezzenek az óvodába. Igyekszünk minél színesebbé, izgalmasabbá varázsolni ezt a hetet, hogy a gyerekeknek minél nagyobb, maradandóbb és hasznos élményt nyújtsunk a témában. Ennek érdekében a gyerekekkel közösen készítünk: újrahasznosított anyagokból járműveket, benzinkutat, közúti jelzőtáblákat; Jármű kiállítást szervezünk, melyre a gyerekek otthonról hozott kis autóikat, egyéb járműveiket nézegethetik egész héten; közlekedéssel kapcsolatos képek gyűjtése; a nagycsoportosok ellátogatnak a Gyáli Vasútállomásra, ahol megtekinthetik a vonatközlekedést és annak szabályait.
- Tapasztalataink szerint az önkormányzat által telepített, gyermekeink képeivel ellátott figyelemfelkeltő táblák valamelyest visszaszorították a száguldozó autósokat. Javasolnánk esetleg fekvőrendőr elhelyezését, talán ezzel is még inkább csökkenteni lehetne a balesetveszélyt.
- Óvodánkban fejlesztőpedagógus, logopédus, pszichológus, tehetséggondozó műhelyek, illetve az óvodapedagógusok segítségével figyelünk és segítjük a sajátos nevelési igényű, a tehetségígéretes, illetve a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Fontosnak tartjuk a gyermekvédelemben, mint jelzőrendszerként való működésünket. Gyermekvédelmi felelősrünk rendszeres kapcsolatot tart intézményen belül az óvoda igazgatójával,

illetve az óvodapedagógusokkal. Intézményen kívül pedig szoros kapcsolatot tartunk a védőnői, és házi gyermekorvosi szolgálattal, a nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szakszolgálattal, gyámhivatallal. Kapcsolatunk ezekkel az intézményekkel együttműködő és hatékony.

- A környezetvédelmet, egészségvédelmet szintén kiemelt feladatunknak tekintjük, hiszen ezek programunk alappillérei. Elsősorban a csoportokban dolgozó óvodapedagógusok napi tevékenységekbe beépítve, illetve tanulmányi séták, kirándulások alkalmával adnak át tudástartalmat a gyermekeknek, korosztálynak, fejlettségi szintjüknek megfelelően.
- Intézményünk 2023. évben nagy örömkre elnyertük az örökös „Zöld Óvoda” címet, melynek keretein rendelkezünk komposztálóval, szelektíven gyűjtjük a gyermekekkel együtt a hulladékot, illetve minden csoportnak van saját kis konyha kertje, ahol tavasszal veteményezünk. Természetesen sok kis madáretetővel ellátott fáinkon a madarat etetéséről sem feledkezünk meg.

A kitűzött célok végrehajtása érdekében a programba bevont intézmények együttműködésével az alábbi Intézkedési Terv végrehajtása szükséges

INTÉZKEDÉSI TERV 2024-2026.

Kiemelt beavatkozási területek:

A KBS a komplex megelőzésre helyezi a hangsúlyt így a beavatkozási területek meghatározásánál a bűnelkövetés mindhárom aspektusára koncentrálni: az elkövetővé válásra, az áldozattá válásra és a bűnalkalom dimenziójára.

Tekintettel arra, hogy a bűnelkövetővé és áldozattá válás, valamint a társadalmi devianciák okai és reprodukciós folyamata szorosan összefüggnek, három beavatkozási területünk a következő:

- I. Környezetfejlesztés
- II. Edukáció
- III. Horizontális intézkedések

Az NBS tízéves időtávja alatt hozott Intézkedési tervek hároméves periódusai lehetőséget biztosítanak a korábbi tervek megvalósításának értékelésére és új intézkedések új tervezetbe foglalására.

SWOT analízis:

	Belső tényezők	
	erősségek	gyengeségek
Bűnmegelőzés jelenlegi rendszerének rendelkezésre álló források, eszközök	- Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság - Közterületi térfigyelő-kamerarendszer	- Közbiztonsági Alapítvány gyenge működése - Közterület-felügyelet szinte állandó létszámhiánya
Bűnmegelőzés jelenlegi rendszerének szerkezete	- önkormányzatok bűnmegelőzési szerepe tovább növekedett, melyben jelentős szerepet kapott a közterület-felügyelet	
Bűnmegelőzés jelenlegi rendszerének értékei	- megvalósító szereplők folyamatos, aktív preventív tevékenységeket végeznek, - erősödött a bűnelkövetések csökkentését célzó rendőri, önkormányzati aktivitás	

Jelenlegi bűnmegelőzési rendszer	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzat bűnmegelőzési stratégiájának megvalósítása - kezeljük a bűnözés valódi okai háttérében álló szociális, foglalkoztatási problémák egy részét - hatékony együttműködés a résztvevőkkel - oktatási- nevelési intézményeink megelőző tevékenysége kiemelkedő 	<ul style="list-style-type: none"> - szándékoktól és elvárásoktól eltér a gyakorlati megvalósítás - diszfunkcionális hatás (működési zavar)
	Külső tényezők	
	lehetőségek	veszélyek
	<ul style="list-style-type: none"> - FEGY polgárőr szervezet - civil szereplők is bekapcsolódtak a bűnmegelőzési tevékenységbe - több figyelem jut a gyermekek és fiatalok bűnözés megelőzésére - 	<ul style="list-style-type: none"> - közösségi szerepvállalás erősödött, de nem általános a bűnmegelőzés támogatásában - eszközbővítésre felhasználható pályázati lehetőségek korlátozottak - létszámhiány a rendőrség állományában - szankciótörvény fokozatosságának elve miatt az alkalmazható büntetések adott esetben túl enyhék - növekszik a megélhetési bűnözés, nő a csalások száma

I. KÖRNYEZETFEJLESZTÉS

Az épített környezet megfelelő tervezésével és a közösségi kontroll növelésével csökkenteni lehet a bűnalkalmak számát. Az építészeti bűnmegelőzés a természetes felügyelet, a jogosultság természetes szabályozása, a birtokviszony jelzése, valamint a fenntartás és karbantartás első generációs alapelvei köré csoportosul. a természetes felügyelet vagy közösségi kontroll, hogy egy adott területet az arra járók a jogszerű használat során szemmel tartanak, ezzel megakadályozva azt, hogy illetéktelen személyek azt nem rendeltetésszerűen használják. A jogosultság természetes szabályozása csökkenti a bűnalkalmak lehetőségét, azzal, hogy megnehezíti, kockázatosabbá teszi a behatolást. Birtokviszony jelzésével megerősíthető a tulajdonos felelősségérzete.

Az épített környezet fenntartása és karbantartása (pl.: közvilágítás, karbantartott, őrzött parkok) meghatározza az adott területen élők életminőségét, segíti a felelősségérzet megerősödését, és csökkenti a rendellenes területhasználatot.

Feladatok a településbiztonság javítása, a bűnözés csökkentése területén

- A hatékony bűnmegelőzési tevékenység érdekében továbbra is gondoskodni kell a rendőrséggel történő együttműködésről és a Polgárőrség megerősítéséről.
- A 2015. évben megállapított bűnmegelőzés szereplőit továbbra is be kell vonni, illetve a velük való kapcsolatokat fenn kell tartani a prevenció tevékenység körében.
- A Polgárőrség éjszakai szolgálatának biztosításával a legfontosabb feladat a jelzések megtétele, mely hatékonyabb intézkedéseket tesz lehetővé. A jól működő Polgárőrség képes a helyi civil szervezeteket bevonni, a lakosságot mozgósítani, jó kapcsolatot kialakítani a nyugdíjasokkal, ifjúsági szervezetekkel.
- A közterületek, nyilvános helyek rendjének, biztonságának megőrzése érdekében fokozni kell az egyenruhás közterületi jelenlétet.
- Közterületek, közparkok rendszeres ellenőrzésére továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani.
- Fokozni kell közbiztonság erősítését, a magántulajdon védelmét.

- Törekedni kell a minél jobb rendőri lefedettségre, a preventív és gyorsan reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétére a településen, fokozni kell a bűnözés szempontjából fertőzött helyek ellenőrzését, illetve felderítését.
- A lakossági visszajelzések alapján igénylik az állampolgárok „a körzeti rendőr” jelenlétét lakókörnyezetükben, mert egyrészt az egyenruhás rendőr megjelenése biztonságérzetet ad, másrészt a rendőri szolgáltatás minősége is javítható, mivel az állampolgárok közvetlenül fordulhatnak a területén megjelenő vagy éppen fogadóóráját tartó körzeti megbízotthoz.
- Az önkormányzati beszámolók, lakossági fórumok alapján levonható tapasztalatok azt mutatják, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzetét napjainkban erőteljesen befolyásoló körülmény Gyál közlekedésbiztonsági helyzete. A motorizáció növekedésével napjainkra problémák jelentkeznek a városban a gépjárműforgalom növekedésével, a parkolóhelyek szűkösségével és az egyes közlekedési szabálysértések elszaporodása miatt. Erőteljes igény van a határozott közterület-felügyelői és rendőri fellépésre a szabálysértők kiszűrésére. Szükséges továbbá a közúti rendőri jelenlét fokozása, rendszeres közúti sebességmérések végzése a szabálytalanul közlekedők kiszűrésére továbbá a visszatartó erő fokozására.
- Forgalomszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal meg kell szüntetni a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket.
- Összehangolt ellenőrzéseket kell tartani a kereskedelmi, vendéglátóipari és szolgáltató egységeknél, az időszakos és telephelyhez kötött árusításoknál (piac).
- Folytatni kell a közterület-felügyeleti szolgálat hatékonyságának növelésére, optimalizálására bevezetett intézkedéseket, mint:
 - a közterületi jelenléti idő – a láthatóságra és hatékonyságra törekvő – szolgálat szervezése,
 - a szolgálatot ellátók elméleti és gyakorlati képzése,
 - a rendőrség és közterület-felügyelet közötti közös szolgálatellátás összehangolása,
 - a helyi rendeletek alkotása, illetve módosításának lehetőségei a stratégia érdekében.
- Ösztönözni kell a lakosságot, hogy bővítsék a Szomszédok Egymásért Mozgalmat (SZEM), melynek célja az egymásra figyelés, szükség esetén egymás segítése, támogatása, jelzések megtétele. Különösen fontos lenne ez a tevékenység az egyedül élő idős emberek esetében, mivel egy időben megtett jelzés életet menthet, vagy más bűnelkövetést előzhet meg.

II. EDUKÁCIÓ

A beavatkozási terület célja a prevenció szemlélet átadása, a gyermekek életében előforduló kockázati tényezők mérséklése, protektív tényezők erősítése révén a reziliencia növelése, a gyermekek, szülők, és a szakemberek kompetenciáinak fejlesztése.

1. Feladatok az áldozattá válás megelőzése területén

Javasolja a Képviselő-testület, hogy

- a rendőrség biztosítson fokozott járőri jelenlétet a polgárőrökkel és a közterület-felügyelőkkel együtt a köznevelési intézmények és a közösségi szabadidős helyek környékén, tartson előadásokat az alkohol- és drogprevenció, a vagyonvédelem, valamint a kortársak közötti és családon belüli erőszak területén.
- a gyermekek életkoruknak megfelelő közbiztonsági és közlekedési ismeretek oktatásában részesüljenek,
- a polgárőrök és a közterület-felügyelők biztosítsák a rendezvényeket és sporteseményeket, vegyenek részt környezet-és természetvédelmi feladatok ellátásában, tűzvédelmi tevékenységek segítségével,
- a Kertváros Szociális Központ információmegosztó tevékenységével enyhítse az idős korosztály digitális kompetenciáiból adódó sérülékenységét, továbbá folytassa hasznos és eredményes tevékenységét az iskolai/ kortárs bántalmazással kapcsolatban,

- a rendőrséggel történő együttműködés keretén belül az áldozatvédelem és áldozatsegítő fogalmi körébe tartozó szociális munkások, védőnők, stb, vegyenek részt a kapcsolódó bűnmegelőzési, áldozatvédelmi módszertani tájékoztatásban, képzésben.
- figyelemmel kell lenni az internet által okozott jelenség a valós és virtuális tér összemosódásának jelenségére. Meg kell találni a bűn- és áldozattá válás megelőzésén dolgozó szereplőknek az Alfa és Z generáció nevelésében elengedhetetlenül fontos erőszakmentes kommunikációhoz; az őszinte, közvetlen, figyelmes, tiszteletre és együttműködésre építő munkához vezető utat.

2. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében

Javasolja a Képviselő-testület, hogy

- az egészségügyi területen dolgozók tevékenységükkel segítsék elő, hogy a depresszióra hajlamos, egészségkárosodott személyek, a szenvedélybetegek felvilágosító előadásokon, egészségvédelemmel kapcsolatos programokon vegyenek részt, továbbá ismerjék meg a kezelési módokat.
- a családon belüli erőszak áldozatainak és elkövetőinek kezelésére irányuló módszertan fejlesztése és kapcsolódó programok kerüljenek bevezetésére.
- összhangban a már elfogadott szociális szolgáltatástervezési koncepcióval, az Önkormányzat által működtetett vagy elérhető jelzőrendszer jelzőfunkcióit érvényesíteni kell a családon belüli és a kortársak közötti erőszak irányában is.
- Törekedni kell a családon belüli és kortársak közötti erőszak korai felismerésére és felszámolására. Olyan rendszert kell kialakítani, amely képes a problémák észlelésére, azonosítására, értékelésére, és a megfelelő, lehetőleg korai beavatkozásra, valamint az utógondozásra. Ebben a folyamatban az iskolai és óvodapedagógusok, valamint a védőnők, pszichológusok, szociális munkások és a családorvosok lehetnek a kulcsszereplők, akik részére szervezett kereteken belül felvilágosító és továbbképző programokat, konferenciákat kell szervezni.

3. Feladatok a gyermek-és fiatalkorú bűnözés csökkentése területén

A gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése és csökkentése érdekében az Önkormányzat

- támogassa továbbra is a rendőrség által szervezett biztonságnövelő, preventív rendőrségi programokat.
- javasolja a szülői fórumok városi szintű megrendezését a gyermek biztonsága érdekében, akár kapcsolati háló kiépítését a szülői munkaközösségek között.
- saját erővel vegyen részt az óvodák és iskolák részére szervezett rendőrségi bűnmegelőzési programokban, osztályfőnöki órák keretében megtartott előadások formájában, szorgalmazza az elkezdett, az általános iskolák 5., 6., 7., 8. osztályosok részére bevezetett, és tematikusan egymásra épülő ún. „rendőrségi órákat”.
- támogassa a sokszínű kulturális, sport, környezet- és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, segítse elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését.
- támogassa a bűnmegelőzési és környezetvédelmi napok, családi egészségnapok, tűzoltó versenyek, közlekedési versenyek stb. megszervezését. Az óvodában valósuljon meg továbbra is a személyiségfejlesztésre és az érzelmi biztonság megteremtésére épülő integrált nevelés.
- javasolja, hogy az egészséges életmódra nevelés, a drog, a dohányzás és alkoholizmus témakörében kerüljön sor felvilágosító előadások megtartására, a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó propaganda tevékenységekre.
- több figyelmeztető, figyelemfelhívó program megvalósítását javasolja az internet használat veszélyeivel, személyes adatvédelemmel kapcsolatban.
- megkeresi az időskorúak, illetve a nyugdíjas-szervezeteknek az ifjúságvédelembe történő bevonásának lehetőségét.

4. Feladatok a bűnisméltés megelőzése területén

- Az Önkormányzat minden intézménye népszerűsíti a bűnmegelőzést, lehetőséget teremt a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre.
- Az Önkormányzat együttműködik a rendőrséggel, a civil szervezetekkel, egyházakkal, a polgárőrséggel, és mindazon szervezetekkel, személyekkel, akik tudnak és akarnak tenni a település érdekében és segítséget nyújthatnak ezen feladatokba,
- A helyi médiában a szabálysértésekről, bűncselekményekről szóló híradásokat, tényszerűen, tanulságokat magában hordozó módon szükséges tálni. A közbiztonság érdekében tett önkormányzati és rendőrségi intézkedésekről történék híradás csak úgy, mint a szervezett bűnmegelőzési és közbiztonsági programokról.
- Több figyelmeztető, figyelemfelhívó program megvalósítása javasolt az internet használat veszélyeivel és a személyes adatvédelemmel kapcsolatban.

5. Feladatok az időskorúak védelme, aktivizálása érdekében

- Az egyházak, nyugdíjasklubok szerepe az idősebb korosztály védelmében kiemelkedő. Az egyház, a kortársak könnyebben megszólítják ezt a korosztályt, ezáltal a felvilágosító munkában nagymértékben számítnak segítségükre.
- Tanácsadással, szóróanyagok terjesztésével fel kell hívni az idők figyelmét a rájuk leselkedő veszélyekre, és ismertetni, hogy hogyan lehet csökkenteni a támadás kockázatát.
- Nyugdíjas szervezetek bevonásával, induljanak prevenciós programok főként azokra a szituációkra, melyekben nagy valószínűséggel prognosztizálható a sértetté válás (pl: házaló „lomisok”, árusok, telefonos/internetes csalók, adathalászat, stb)
- Az idők részére kialakított segélyhívó rendszer (Gondosóra Program) széles körben propagálásra kerüljön.

III. Horizontális intézkedések

A horizontális intézkedések komplex, pilléreken átnyúló beavatkozásokat foglalnak magukba, amelyek egyszerre kívánják megcélozni a bűnelkövetés mindhárom aspektusát, az elkövetőt, az áldozatot és a bűnalkalmat.

- Bűnmegelőzési projektek tervezése, megvalósítása. Bűnmegelőzési ötletpályázat, melyek során bűnmegelőzési programok valósulhatnak meg, helyi probléma sikeres megoldása révén követendő jó példa létrehozása.
- Hatékony kommunikáció fenntartása, szakember – lakosság között, hogy a bűnözés legújabb trendjeiről, megelőzési módjairól információ áramolhasson.
- Alkalmazkodás az infokommunikációs változások által keltett társadalmi hatásokra. „Hidak a generációk között”. Biztonságos „offline” szocializációs környezet megteremtése.

Fő stratégiai célok és prioritások összefoglalása

- A lakosság élet – és vagyonbiztonságának javítása, az egymásért érzett felelősség és szolidaritás erősítése, öngondoskodási képesség erősítése.
- Helyi közösségépítő programokkal tovább erősíteni az identitástudatot.
- Közterületek, közösségi terek megóvása, biztonságuk fenntartása.
- Épített és a természeti környezet, önkormányzati tulajdon védelme.
- Környezetvédelem és fenntarthatóság szemléletének tovább erősítése.

- Modern kommunikáció. Jó minőségű és innovatív tartalomgyártás, információáramlás.
- Bűnelkövetővé és áldozattá válás kockázati tényezőinek visszaszorítása a legveszélyeztetettebb társadalmi rétegeknél és csoportoknál.
- Közrend, közbiztonság és a bűnmegelőzés területén elért eredmények, az együttműködő szervezetek között kialakított partneri viszony megőrzése, a bevált módszerek további fejlesztése.

A Stratégiában foglaltak megvalósításához fontos kihasználni **a város hivatalos honlapja, közösségi médiában megjelenő felületei, a különböző fórumok, a közmeghallgatások, sajtótájékoztatók** adta lehetőségeket. Ezek az intézkedések elősegíthetik, hogy a bűnmegelőzés területén kiépüljön egy lakosságban egy széleskörű tudás, és kiépüljön egy jól funkcionáló jelzőrendszer.

Az önkormányzatiság lényegéhez tartozik a városunkban élő polgáraink szolgáltatásokkal, ezen belül közbiztonsági szolgáltatásokkal való ellátása. Az emberek azt várják, hogy nyugodtan, békésen és biztonságban lehessen élni. Az Önkormányzat ezért igyekszik megragadni minden lehetőséget, hogy döntéseivel, koordinatív szerepével pozitív módon alakítsa a közbiztonság helyzetét. Feladatának tekinti olyan programok, projektek elindítását és menedzselését, amelyek a polgárok szubjektív biztonságérzetét pozitív irányban befolyásolják. A lakosságnak érzékelnie kell a mindennapok során, hogy az Önkormányzat elkötelezett a közbiztonság ügye mellett. Láttatni szükséges az önkormányzati példamutatást és szerepvállalást, azt a hatást, amit az Önkormányzat az integrált biztonságkezelés koordinátoraként elér. Az aktivitás és a propaganda kifejtésével arról kell az embereket meggyőzni, hogy a közbiztonság közösségi gondozása, a bűnmegelőzési szempontok érvényesítése mindannyiunk érdeke és közös feladata

Monitoring

Gyál Város Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Stratégiáját a Képviselő-testület 3 évente felülvizsgálja, az intézkedési tervet értékeli és új tervet állít össze.

Készítette

Berta-Tóth Beáta Igazgatási Iroda, irodavezető

Gyál, 2024. május 8.

Elfogadása

Jelen dokumentumot Gyál Város Önkormányzat Képviselő-testülete a .../2024.(V.30.) számú határozatával elfogadta.

Gyál, 2024. május 30.

Pápai Mihály
polgármester

Tárgy: Javaslat Gyál Város 2021-2023. időszakra vonatkozó Környezeti Állapotértékelésnek elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvtv.) rendelkezik az önkormányzatok környezet védelmét szolgáló feladatairól. A Kvtv. 12. § (3) pontja szerint az önkormányzatok kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni.

A Kvtv. 46. § (1) pont e) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot, így a jogszabályi előírásoknak megfelelően ennek elkészítése szükséges.

A feladatra felkért Pannon Natura Kft. elkészítette Gyál Város Környezeti Állapotértékelési dokumentumát, mely jelen előterjesztés mellékletében olvasható.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Gyál Város a 2021-2023. időszakra vonatkozó Környezeti Állapotértékelését megtárgyalni és elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat:

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) pont e) bekezdése alapján elkészítette, megtárgyalta és az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja Gyál Város 2021-2023. időszakra vonatkozó Környezeti Állapotértékelését.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

A határozati javaslat elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

Az előterjesztést tárgyalta: Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság

Az előterjesztést készítették: Kurucz-Szigetvári Szonja ügyintéző és Berta-Tóth Beáta irodavezető

Gyál, 2024. április 26.

Rozgonyi Erik
címzetes főjegyző

Mellékletek: Gyál Város Környezeti Állapotértékelése 2021-2023. közötti időszakra vonatkozóan

**Környezeti állapotértékelés és beszámoló Gyál Város
Környezetvédelmi Fenntarthatósági Programjának
megvalósulásáról**

**A beszámoló időszaka:
2021-2023. évek eredményei**

**A beszámoló készítéséért felelős:
Gyál Város Önkormányzata**

**A beszámolót készítette:
Pannon Natura Kft. (1112 Budapest, Töröcsvár u. 16.)**

**Készült:
2024. március**

<u>Tartalomjegyzék</u>	
Bevezetés	3
Természetvédelem	4
Gyáli-erdők Természetvédelmi Terület	4
Jálics-domb Természetvédelmi Terület	5
Millenniumi park Természetvédelmi Terület	5
Zöldfelület- és épített környezet állapota	7
Gyáli Faültetési Program	7
Zöldfelületi beruházások	8
Víztorony melletti park	8
Bartók iskola melletti park	9
Árpád téri játszótér	9
Kálvin tér	10
Gyál vasútállomás környezetének fejlesztése	10
Utak, parkok, játszótérek üzemeltetése	10
Útfelújítások	10
A helyi környezet védelme	11
Zaj- és rezgésvédelmi helyzet	12
Közlekedési zaj és zajterhelés vizsgálat	13
Levegőminőség	13
Levegőtisztaságvédelmi vizsgálat	13
Klímavédelem	14
Gyáli Klímastratégiai Program	14
Vízgazdálkodás	15
A gyáli vízbázis környezeti állapota	15
Ivóvízhálózat felújítási és tisztítási munkálatok	15
Vízvezeték gerinchálózatának hidrogéles mosatása	15
Locsolási tilalom	15
Hulladékgazdálkodás	16
Zöldhulladék gyűjtés	16
Veszélyes hulladék, elektronikus hulladék és gumiabroncsok leadása	16
Házhoz menő lomtalanítás	16
Begyűjtött hulladék mennyiségek	16
Hulladék statisztika az elmúlt 10 év tükrében	19
Hulladékmentesítési akció a Szarka-tanyánál és környékén	21
Gyál legnagyobb illegális hulladéklerakóhelyének megszüntetése	22
TeSzedd! akció	23
Lakossági tájékoztatás és szemléletformálás	23
„Tiszta udvar, rendes ház” elismerő címek	24
Állatvédelmi Témahét	24
Veszélyelhárítás	24

Bevezetés

Gyál Város jelenleg érvényben lévő **Környezetvédelmi Fenntarthatósági Programja** 2021-2026. időszakra szól, amely megfogalmazza a település főbb környezetvédelmi célkitűzéseit és feladatait. Jelen beszámoló tartalmazza a település környezeti állapotértékelését, valamint a Környezetvédelmi Fenntarthatósági Programban foglalt feladatok végrehajtása során elért főbb eredményeket 2021-2023. évekre vonatkozóan.

Környezetvédelmi Alapelv: Az önkormányzat környezetvédelmi feladata egyrészt, hogy segítse illetékességi területén az országos környezetvédelmi feladatok teljesítését, másrészt, hogy saját eszközeivel gondoskodjon a helyi környezet megóvásáról, minősége romlásának megakadályozásáról, a sajátos jellegének megőrzéséről, helyreállításáról, a jelentőséggel bíró helyi természeti és kulturális értékek védelméről. Fontos, hogy a környezetvédelmi program járuljon hozzá a települési életminőséget meghatározó környezeti elemeket és a természeti értékeket veszélyeztető környezeti problémák megoldásához, valamint a település fejlődését alapvetően meghatározó fejlesztések tekintetében érvényesítse az életminőséget alapvetően meghatározó környezetvédelmi szempontokat

Jogszabályi háttér: *A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény* 46. § (1) pont e) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

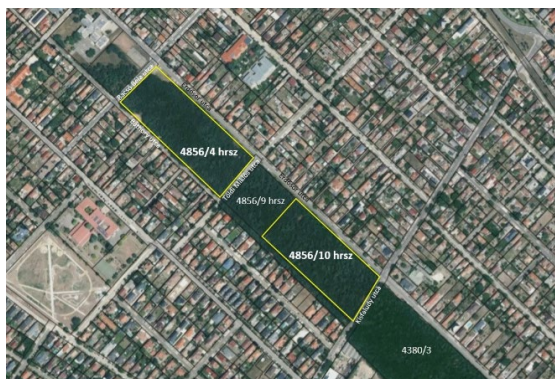
Természetvédelem

Az Önkormányzat 2023. évben megalkotta *Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2023. (IX.28.) önkormányzati rendeletét a természeti értékek védelméről*. A rendelet megerősíti a korábbi (13/1993. (VIII.26. számú) rendelettel létrehozott helyi természetvédelmi területek védettségét a Gyáli-erdők Természetvédelmi Terület és a Jálics-domb Természetvédelmi Terület tekintetében. Továbbá egy új terület helyi természetvédelemi oltalom alá helyezéséről is rendelkezik, a Millenniumi park 1ha 1m² területi kiterjedésére vonatkozóan.

Gyáli-erdők Természetvédelmi Terület

Az ingatlan szinte teljes területe telepített akácos erdő, csupán a szegélyeken fordul elő erősen bolygatott, másodlagos homoki gyepevegetáció. Az akácokban második lombkoronaszintet alkotva tömeges az ökoszisztémában idegen kései meggy, amelynek jelenléte, invazív tulajdonsága miatt kifejezett káros a területen.

A védelem célja a természetközeli élőhelyek legalább mai állapotban való megtartása, optimális esetben javítása.

Gyál, 2023

Gyáli-erdők Természetvédelmi Terület (forrás: 14/23. (IX.28.) Önk. rendelet)

Gyáli-erdők Természetvédelmi Terület ingatlanyilvántartási adatai:

<i>Hrsz.</i>	<i>Művelési ág</i>	<i>Nagyság</i>	<i>Tulajdonos</i>
4856/4	erdő	2 ha 6606 m ²	Magánszemély
4856/10	erdő	2 ha 3026 m ²	Gyál Város Önkormányzata
<i>Összesen</i>		<i>4 ha 9632 m²</i>	

A “Gyáli-erdők” helyi jelentőségű természetvédelmi területhez természetvédelmi kezelési terv készült. A terv időtartama 2023-2033. év, és a rendelet 5. számú mellékletét képezi.

A kezelési terv szerint a főbb természetvédelmi stratégiák a következők:

- Művelési ág megváltoztatása legfeljebb 1 hektár nagyságban megengedett, szem előtt tartva azt, hogy az erdő művelési ág helyett magas zöldterületi arányú közösségi használatú tér alakuljon ki, őshonos növényfajok prioritásával.

- Törekedni kell az erdőrészekben a ligetes állomány kialakítására, a zárt akácerdő ligetessé tételére, helyenként akár tisztások (homoki gyepek) kialakítására is.
- Madárodú telep létesítése különböző fajok megtelepedésére alkalmas.
- Tanösvény kialakítása az erdőterületen, előzetes tájépítészeti terv alapján.

Jálics-domb Természetvédelmi Terület

Az ingatlan szinte teljes területe telepített akácos erdő, csak a szegélyében fordul elő erősen bolygatott, másodlagos homoki gyepterület. Egyfajta második lombkoronaszintet alkotva tömeges az ökoszisztémában idegen kései meggy, amelynek jelenléte, invazív volta miatt kifejezett káros a területen.

A védelem célja a természetközeli élőhelyek legalább mai állapotban való megtartása, optimális esetben javítása.

Gyál, 2023

Jálics-domb Természetvédelmi Terület (forrás: 14/23. (IX.28.) Önk. rendelet)

Jálics-domb Természetvédelmi Terület ingatlannyilvántartási adatai

<i>Hrsz.</i>	<i>Művelési ág</i>	<i>Nagyság</i>	<i>Tulajdonos</i>
4380/3	erdő	5 ha 2931 m ²	Gyál Város Önkormányzata

A "Jálics-domb" helyi jelentőségű természetvédelmi területhez természetvédelmi kezelési terv készült, amelynek időtartama 2023-2033. év, és a rendelet 6. számú mellékletét képezi.

A kezelési terv szerint a főbb természetvédelmi stratégiák a következők:

- Művelési ág váltás legfeljebb 1 hektár nagyságban megengedett, szem előtt tartva azt, hogy az erdő művelési ág helyett magas zöldterületi arányú közösségi használatú tér alakuljon ki, őshonos növényfajok prioritásával.
- Törekedni kell az erdőrészekben a ligetes állomány kialakítására, a zárt akácerdő ligetessé tételére, sőt helyenként akár tisztások (homoki gyepek) kialakítására is.
- Madárodú telep létesítése különböző fajok megtelepedésére alkalmas.
- Tanösvény kialakítása az erdőterületen, előzetes tájépítészeti terv alapján.

Millenniumi park Természetvédelmi Terület

Az Önkormányzat 2023. évben gondoskodott a park védetté nyilvánításáról, amelynek célja a parkban található közösségi téren a természetvédelmi szemléletformálás feltételeinek

biztosítása, illetve a régi temető, mint helytörténeti érték fenntartása, a homoki gyeptársulások védelme, és az itt élő állatfajok életfeltételeinek javítása.

Az ingatlan nagyobb része mesterségesen telepített park, kisebb része régi, felhagyott temető, és csupán kisebb foltokon láthatók az egykori másodlagos homoki gyepvegetáció nyomai.

Gyál, 2023

Millenniumi park Természetvédelmi Terület (forrás: 14/2023. (IX.28.) Önk. rendelet)

Hrsz.	Művelési ág	Nagyság	Tulajdonos
5609/1	kivett, közpark és temető	1 ha 0001 m ²	Gyál Város Önkormányzata

A Millenniumi park helyi jelentőségű természetvédelmi területhez természetvédelmi kezelési terv készült, a terv időtartama 2023-2033. év, és a rendelet 7. számú mellékletét képezi.

A védelem célja az alapvetően mesterségesen betelepített, parkosított területek déli oldalának minél természetközeli tétéle, míg a terület többi részén a természetközponturnevelés, oktatás részére alkalmas közösségi tér kialakítása.

A kezelési terv szerint a főbb természetvédelmi stratégiák a következők:

- Törekedni kell a parkban a ligetes, laza szerkezetű növény állomány kialakítására, az idősebb faegyedek megőrzésére, és a kisebb homoki gyep foltok fenntartására is.
- A gyepterületek kialakításához meg kell gátolni a spontán cserjésedést és erdősülést, az inváziós növényfajok terjedését, főleg a felhagyott temető területén.
- Madárodú telep létesítése különböző fajok megtelepedésére alkalmas.
- Tanösvény kialakítása a területen, előzetes tájépítészeti terv alapján.

Az 1940-es évek óta használaton kívüli, elhagyatott temető néhány részlete

A szabadidő park kisebb része extenzívebben fenntartott, ezáltal bűvőhelynek is alkalmasabb terület, ahol a védett madárfajok bemutatóterülete is található

Millenniumi park Természetvédelmi Terület (forrás: 14/2023. (IX.28.) Önk. rendelet)

Zöldfelület- és épített környezet állapota

Gyáli Faültetési Program

Az Önkormányzat meghirdette a Gyáli Faültetési Programot, melynek keretében március 15-ig térítésmentesen lehetett facsemetét igényelni. A városvezetésnek kiemelten fontos a folyamatosan növekvő zöldfelületek arányának gyarapítása. A nagyszabású fásítási akció 2017. évi indulása óta 2023. évben ez már a hatodik ütem, s ezzel együtt a hat év alatt összesen 1 200 db facsemete került elültetésre, évente 200-200 db fával.

A Gyáli Faültetési Programnak köszönhetően ingatlanonként 1 db hárs-, kőris-, vagy juharfa csemetét igényelhettek azok az ingatlanulajdonosok, akik vállalták a fa lelkiismeretes gondozását. A városvezetés a fafajták kiválasztásánál szem előtt tartották a klímaváltozást, így figyelembe vették, hogy olyan őshonos fák kerüljenek elültetésre, amelyek lassabb növekedésükkel nem szívnak ki a talajból egyszerre sok vizet, ezzel is védve talajvizeink mennyiségét. A Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit Kft. munkatársai felmérték az érintett ingatlanok előtti közterületet és kijelölték a fák helyét, és az ingatlanulajdonosokkal egyeztetve elültették a facsemetéket. A programra számos ingatlanulajdonos jelentkezett.

Zöldfelületi beruházások

Az önkormányzat kezdeményezésére, a lakosság bevonásával készült el a Víztorony melletti üres terület, valamint a Gyáli Bartók Béla Általános Iskola mögötti terület fejlesztéséről szóló koncepcióterv. A két közösségi és szabadidős park kivitelezése 2022. tavaszán kezdődött, majd ünnepélyes átadásukra 2023. június 3-án került sor.

Gyál Város Önkormányzata kiemelt feladatának tartja a város zöldfelületeinek folyamatos fejlesztését, ezért a 2018. évi költségvetésében már elkülönített összeg szerepelt ezen beruházások tervezésére. A Gyáli Bartók Béla Általános Iskola mögötti, valamint a Víztorony környéki üres, füves területek korábban tájépítészeti szempontból kihasználatlanul álltak. Ezen területek parkosítása funkciógazdagabbá teszi a közelben lakók és az odalátogatók szabadidős lehetőségeit.

Az Önkormányzat a Víztorony melletti park tervezésével a Vár-Kert Műszaki Tervezési Kft.-t, a Bartók iskola mögötti park tervezésével pedig a Bord Építész Stúdió Kft.-t bízta meg. A kivitelezést a Víztorony melletti területen az Everling Kft. végezte bruttó 451 millió forintért, a Bartók iskola mögötti park kivitelezését pedig a Zöfe Kft. vállalta bruttó 866,2 millió forintért. A két park pénzben mérhető együttes értéke meghaladja az 1,3 milliárd forintot, de eszmei értéke ennél jóval magasabb is lehet.

A parkok eszközeinek, valamint az odalátogatók védelme érdekében a területen térfigyelő kamerák működnek, amelyek állandó összeköttetésben vannak a közterület-felügyelettel, a rendőrséggel és a polgárőrséggel. Amennyiben a parkhasználók rongálást tapasztalnak, a „KáptaLAN” applikáción keresztül azt gyorsan be tudják jelenteni az üzemeltetőnek.

Megvalósult továbbá a Munkácsy Mihály utca és Temesvári utca sarkán lévő fitness park környezetének parkosítása. Előkészítés alatt áll Crosspálya területén egy ifjúsági park kialakítása.

Víztorony melletti park

A beruházás tervezése során az alábbi szempontokat tartották szem előtt:

- sportfunkciót és kikapcsolódási lehetőséget nyújtson,
- a természetközeli, környezettudatos és gazdaságos parképítés és –fenntartás igénye,
- olyan játszóterek kialakítása, melyek a térségben kiemelkedőek és meghatározóak, egyedi eszközökkel rendelkeznek,
- fiatalabb generáció számára „kamaszpark” (10-14 évig), játéktér, találkozó terület, szabadidő eltöltésére alkalmas terület kialakítása,
- helyiek minőségi időtöltésének helyszíne,
- fiatalok számára közösségi tér létrehozása (padok, asztalok, minőségi utcabútorzat),
- jelentős zöldfelület építés, igényes járda kiépítése a park egész területén és parkvilágítás,
- a környező lakóterület zajvédelmét teljes egészében növényzettel és terepalakítással oldották meg, zajcsökkentést célzó többszintű növénytelepítéssel, a terület fásítással történő lehatárolásával,
- parkolóhelyek kialakítása, forgalmi rend változás jelölésével.

Az új parkban megtalálhatók fitness eszközök, bébi játszótér, nagyobb gyerekek játszótere, süllyesztett gyepes rendezvényter gyeppad lelátóval, nagy gyerekek játszótere, „Kismotoros” pálya, WC, ivókutak, szabadtéri tornaszerek idősebb korosztálynak, játéktábla, beszélgető „sarok” asztalokkal, padokkal, futópálya kb. 200 m, gyepes „pihenőré”, parkolók, szelektív hulladékgyűjtők. A vízsikkasztás helyben megvalósul. A parkvilágítás napelemmel történik.

A Víztorony melletti park 2023. (forrás: <https://gyal.hu>)

Bartók iskola melletti park

Az új parkban jelentős zöldfelületet létesítettek, füves területek, fák és cserjék uralják a parkot. A koncepció az volt, hogy minden korosztály jól érezze magát a parkban, ezért olyan sporteszközöket, játékokat és utcabútorokat terveztek, hogy a legkisebbektől az idősebb korosztályig mindenki megtalálja a kedvére valót. A tervek között szerepelt játszótér a 2-5 éves korosztálynak különféle játékokkal, fitness eszközök több korosztály számára, gumiburkolatú futópálya, mini-kreszpálya, ping-pong- és teqball asztalok, WC, kerékpártárolók, ivókutak, rendezvényter, parkolók. Bartók park esőbeállója zöldtetővel készült. A vízsikkasztás helyben megvalósul. A parkvilágítás napelemmel történik.

A Bartók iskola melletti park 2023. (forrás: <https://gyal.hu>)

Árpád téri játszótér

Az Önkormányzat kiemelten fontos feladatának tartja a gyáli játszóterek modernizációját, ennek jegyében készülhetett el az Árpád téri játszótér felújítása is, amely során a lakosság felől érkező igényeket is figyelembe vették. Mintegy 7,5 millió forintból újította fel az Árpád téren lévő játszóteret 2021. év folyamán. A felújítás során térkő burkolattal látták el a játszóteret

körülvevő járdát, padokat és mobil WC-t is helyeztek el, megújult és a korábnál nagyobb lett a homokozó, kicserélték az elhasználódott gumiburkolatot a játszóeszközök alatt.

Kálvin tér

2021. évben adták át a gyáli Kálvin téren az Óriáshomokozót, amely az Önkormányzat és helyi vállalkozások összefogásával született meg. A projekt részeként napvitorlát és mobil WC-t is telepítettek, a homokozót a gyermekek biztonsága érdekében kerítéssel kerítették körbe, padokat, kukákat telepítettek, valamint később világítást is elhelyeztek a területen.

Gyál vasútállomás környezetének fejlesztése

2021. évben kezdődtek meg a munkálatok a Gyál vasútállomás melletti területen. A projekt során megszépült az állomás környezete, P+R parkolót, kerékpártárolót alakítottak ki a vasút mindkét oldalán, parkosítottak, fákat ültettek, zöld felületeket hoztak létre, ahova padokat is kihelyeztek, napelemes kandelábereket és ivókutakat is telepítettek. A vasútállomás korszerűsítéséhez a vasúttársaság is hozzájárult, hiszen új utasbeállókat telepített a peronokon. A MÁV az utaskomfort színvonalának növelése érdekében – elsősorban a nagyvárosok és Budapest agglomerációjában lévő – utasbeálló nélküli megállóhelyekre, illetve a rossz műszaki állapotú utasbeállók helyére korszerű, várakozásra alkalmas építmények fejlesztéséről döntött. Az új utasbeállókat világítással, jó minőségű padokkal, utastájékoztatással látták el. Az utasbeálló kifejlesztésével, kialakításával és felszereltségével az Önkormányzat célja, hogy vonzóbbá tegye az elővárosi közlekedést az utasok számára. A Kőrösi utat az állomás épületével összekötő földút 2020. szeptember elején került hivatalosan is a város tulajdonába, így megépülhetett a szilárd burkolatú út, ami mellett járda is helyet kapott. A projekt mintegy 166,2 millió forintból valósult meg, melyet az Önkormányzat finanszírozott. A vasútállomás környezetének csinosítása céljából készült el az a beruházás is, melynek során gyalogosjárda épült a Vasút utca Kisfaludy utcától az állomásig tartó szakaszán. A járdaépítés a város saját finanszírozásából valósult meg, mintegy 15 millió forint értékben.

Utak, parkok, játszóterek üzemeltetése

Gyál városunk úthálózata csaknem teljes mértékben pormentesített, szilárd burkolatú. A közutak állagának védelmét és a közúti közlekedés biztonsága érdekében ezek karbantartását, takarítását, síkosság mentesítését az Önkormányzat tulajdonában álló Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit Kft. látta el. A zöldterületek gondozása évről-évre egyre meghatározóbb szerepet kap a Társaság feladatai között.

A környezet tisztaságának javítása és a város lakosainak egészség megőrzése érdekében naponta ürítik a köztéri szeméttárolókat, takarítják a játszótereinket, buszmegállókat és állandó harcot vívnak az illegális szemetelőkkel. A tavaszi időszakban faápolást, illetve fakivágási/fapótlási munkákat végeznek.

Útfelújítások

Az Önkormányzat 2021. évben elvégezte a Kolozsvári utca (Iglói utcától a Bajcsy-Zsilinszky utcáig tartó szakasz) felújítását. A beruházás a közvilágítási oldalon elkezdődött a járda- és szikkasztóárkok felújítása, ezt követően a másik oldali járdák és árkok következtek, végül az útburkolat felújítása is megtörtént. A beruházás keretében 20 fát is elültettek az út mentén.

A Bacsó Béla utcában szintén befejeződtek 2021. évben az útépitési munkálatok, 800 méter hosszan épült új járda a páratlan oldalon, míg a páros oldalon a tönkrement járdaszakaszokat javították ki, valamint szikkasztóárkokat építettek, az útburkolat is megújult az utca teljes szakaszán.

2023. évi útfelújítási projektek során, több utcában az útburkolat új aszfalt réteget kapott, valamint a vízvezetés felújítása során árok karbantartás és árok újra profilozás történt. A munkálatok során az úttestben található aknafedlapok szintbeemelésre kerültek.

2023. évi útfelújítási program bemutatása:

Megnevezés	Hossz (m)
Bocskai utca	1 382
Bercsényi utca	1 102
Dobó Katica utca	1 102
Somogyi Béla utca	1 002
József Attila utca	1 102
Arany János utca	200
Kosztolányi utca	610
Puskás utca	600
Dankó Pista utca	420
Mária utca	200
Liszt Ferenc utca	350
Brassói utca (Bajcsy-Z. utca és Erdősor utca között, marással)	360

2023. évben két új gyalogátkelőhellyel lett gazdagabb a város, elkészült a Bartók Béla utcában (Bartók – Bacsó és Bartók – Kodály utcák kereszteződésében) az a két zebra, amik a Bartók iskola biztonságosabb megközelítését teszik lehetővé. További zebra létesült a Bánki Donát utca-Vecsési út sarkán is.

A helyi környezet védelme

Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 19/2023. (XII. 1.) számú önkormányzati rendelete szabályozza helyi környezet védelmével kapcsolatos közösségi együttélés szabályait. Eszerint az ingatlanulajdonos kötelessége az ingatlana előtti közterület rendben tartása. A rendelet egyes környezetvédelmi előírásai – többek közt – az alábbiak:

„11. § Községi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást valósít meg,

- a) az az ingatlanulajdonos, ingatlankezelő, bérlő vagy használó, aki az ingatlana előtti járdaszakasz, járda hiányában egy méter széles területsáv, kerékpárút, járda melletti zöld sáv esetén az útszegélyig terjedő teljes terület, valamint a nyílt árok és ennek műtárgyai területén*
- aa) a hó eltakarításáról, a síkosság-mentesítéséről nem gondoskodik,*
- ab) a zöldfelület rendben tartásáról - különös tekintettel az allergén növények (pl. parlagfű) eltávolításáról- nem gondoskodik,*

*ac) az inváziós fajú fás szárú növények terjedésének megakadályozásáról nem gondoskodik,
ad) a közlekedést, valamint az utak, csomópontok beláthatóságát akadályozó, járda és úttest fölé nyúló, közlekedési táblákat eltakaró faágak, bokrok 2 méter? gondozásáról, nyeséséről nem gondoskodik, illetve ezen munkálatok során környezetkárosító anyagokat használ,
b) aki közterületen lévő, fásszárú növényt engedély nélkül kivág, vagy megcsonkít az élet- és balesetveszély, sürgős kárelhárítás miatti azonnali intézkedés kivételével.*

...

*d) aki a szikkasztó árkokat feltölti, megszünteti, az árkokba eldugulás vagy rongálódás okozására alkalmas anyagot vezet, a víz elfolyását gátolja,
e) aki nem gondoskodik az ingatlanon keletkező csapadékvíz saját területen történő gyűjtéséről vagy szikkasztásáról,
f) aki a víziközmű-szolgáltató és a Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének hozzájárulása nélkül közkifolyókon szolgáltatott ivóvizet nem háztartási célra használja, hanem egyéb célra, különösen építkezéshez, gépkocsi mosáshoz, locsoláshoz.”*

A közterületeken a vandalizmus elleni védelemre különös figyelmet fordít az Önkormányzat. A városban térfigyelő-kamerarendszer működik 52 db megfigyelőponttal, a felvételek 4 operatív állomáson követhetőek. A rendészeti feladatokat a közterület-felügyelet, a rendőrség és a helyi polgárőrség látja el.

Zaj- és rezgésvédelmi helyzet

Az Önkormányzat – az Újfelújítások fejezetnél már bemutatott – aszfaltozási munkálatai által csökkent a közlekedési zajterhelés. A Bartók iskola melletti park, a Víztorony melletti park és Gyál vasútállomás park felújítása során zajfogó növényesor és dombok kerültek kialakításra a zajártalom mérséklésére.

Gyál Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 19/2023. (XII.1.) számú önkormányzati rendelete is megfogalmaz a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályainak betartásával kapcsolatos magatartási szabályokat.

A környezeti zaj kezeléséről és értékeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) számú Kormányrendelet értelmében a rendeletben meghatározott éves forgalomnagyságot meghaladó közlekedési létesítményekre stratégiai zajtérképet és zajcsökkentési intézkedési tervet kell készíteni és rendszeres időközönként felülvizsgálni. A tervezési feladat ellátását a közlekedésért felelős miniszter által kijelölt szervezet, a KTI Közlekedéstudományi Nonprofit Kft. végzi. A 2020. évben elkészült zajtérkép és az ahhoz tartozó intézkedési tervvel az Önkormányzat nem értett egyet, továbbá a lakossági véleményezésre bocsátott dokumentummal kapcsolatban több zajra és levegőszennyezésre vonatkozó panasz is érkezett, így az Önkormányzatunk az M0 autótút és az M5 autópálya, mint nagyforgalmú közutak által keltett zajhatást, valamint légszennyezést saját finanszírozásban, független szakértői méréseket végeztetett. A méréseket, a veszélyhelyzettel összefüggésben hozott járványügyi intézkedések (kijárási korlátozás) megszűnését követően végeztették el, hogy a kapott mérési eredmények a valós terhelést tudják bemutatni. A 117/2020.(XI.26.) számú polgármesteri határozat biztosította a mérések

fedezetét, és bízta meg a Vibrocomp Kft-t. A vizsgálati eredményeket a Képviselő-testület a 2021. szeptember 30-i ülésén tárgyalta.

Közlekedési zaj és zajterhelés vizsgálat

A közlekedési zaj és zajterhelés mérés meghatározását a vonatkozó jogszabályok, helyi adottságok, forgalmi viszonyok, valamint a korábbi mérési tapasztalatok figyelembevételével végezték.

A zajmérés 3 ponton történt 2021.07.07-08. napokon. Mérési időtartam: nappal 16 óra, éjjel 8 óra.

Helyszínek: Gyál, Akácfa u. 11/2.; Gyál, Mikszáth K. u. 21.; Gyál, Újvilág u. 135.

Eredmény: a vizsgált területeken a mértékadó A-hangnyomásszint sem nappal, sem éjjel nem haladja meg a jogszabályban előírt határértéket, ezért zajvédelmi intézkedés nem indokolt.

Levegőminőség

Az illegális avarégetés és nem felelő tüzelőanyag felhasználás elleni küzdelemben az Önkormányzat is részt vett. Az észlelt eseteket az illetékes járási hivatal felé továbbítja, amely szerv hatóságként jár el az ügyben. A közterület-felügyelet bejelentés esetén helyszíni ellenőrzést is végez.

Az allergén gyomnövények elleni védekezésben tekintetben belterületen a helyi jegyző, külterületen pedig az illetékes kormányhivatal növény- és talajvédelmi osztálya járt el hatóságként.

A zajmérésekkel együtt, a *117/2020.(XI.26.) számú polgármesteri határozat* biztosította a mérések fedezetét, és bízta meg a Vibrocomp Kft-t. A vizsgálati eredményeket a Képviselő-testület a 2021. szeptember 30-i ülésén tárgyalta.

Levegőtisztaságvédelmi vizsgálat

Levegőtisztaságvédelmi monitoring vizsgálat 2 mintavételi ponton, 24 órás időtartammal történtek, az alábbi időpontban és helyen:

- 2021. július 14-15. Gyál, Galopp Major;
- 2021. július 15-16. Gyál, Akácfa u. 15.

A kiértékelés során a légszennyező anyagok koncentráció értékei órás és 24 órás átlagolással kerültek meghatározásra.

Eredmény: a környezeti levegő szén-monoxid, és nitrogén-dioxid, ózon és kén-dioxid koncentráció értékei nem haladták meg a hatályos rendeletben lévő 1 órás és 24 órás határértékeket.

Klímavédelem

Gyál Város Önkormányzata a KEHOP-1.2.1-18-2018-00141 számú „Klímastratégia kidolgozása és klímatudatossági szemléletformáló programok megvalósítása Gyálon” nevű pályázattal 20 millió forint vissza nem térítendő Európai Unió támogatást nyert. Elkészült a város klímastratégiája 2020. évben: *Gyál Város Klímastratégiája 2020-2030. kitekintéssel 2050-ig*. Továbbá számos előadás, workshop, fotó- és rajzpályázat is megvalósult a Gyáli Klímastratégiai Program keretében, amely sikeresen lezárult 2022. májusában.

A klímavédelmi dokumentumokban megfogalmazott energetikai célok megvalósítását sürgette a 2022. évi energiaválság. Az Önkormányzat erőfeszítéseket tett a válság hatásainak csökkentése érdekében, így előtérbe került az energiaválságról szóló, és energiamegtakarításokkal kapcsolatos tájékoztatások erősítése, illetve intézkedett az átlagon felüli fogyasztók új önkormányzati rezsitámogatásáról.

Az Arany János Községi Házban klimatizált helyiség várta a lakosságot hőségriadó esetén. A Tátika Óvodában hűsítő párapapu létesült.

Gyáli Klímastratégiai Program

A projekt fő célja, a társadalom klímaváltozással kapcsolatos ismereteinek bővítése volt, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló szakmai tudásbázis megteremtése. Gyál Város Önkormányzata olyan költséghatékonyan megvalósítható szemléletformáló programsorozatokkal, képzésekkel, közösségi együttműködések megvalósításával és konkrét információk átadásával kívánta megvalósítani céljait, amelyek a pályázat előírásainak megfelelően hozzájárulnak a környezettudatos magatartás elterjedéséhez. A helyi klímastratégia kidolgozása révén bővültek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, ezzel javult a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

A projekt részeként kidolgozásra került egy klímastratégiai terv, amellyel hosszútávú stratégiai célkitűzések mentén biztosítható Gyál város alkalmazkodása a klímaváltozás hatásaihoz, konkrét programok, intézkedési tervek előkészítésével. A pályázat során, szemléletformáló programok által ismertették meg a gyáli lakosokkal az energiatudatos gondolkodást és a kapcsolódó viselkedésmintákat. Számos előadás, workshop, fotó- és rajzpályázat is megvalósult. Bővítették a helyi lakosság klímatudatossággal kapcsolatos általános és gyakorlatorientált ismereteit. A gyermekeknek rajzpályázatot hirdettek, illetve „ökolabirintussal” és nekik szánt kiadványokkal ismertették meg velük a klímaváltozás hatásait. A felnőttek figyelmét fotópályázattal, szemléletformáló előadásokkal és workshopokkal, illetve kiadványokkal hívták fel. Fotó- és rajzpályázatainkon értékes nyereményeket lehetett nyerni, ezzel is ösztönözték a lakosokat a részvételre. A projekt megvalósítását a pandémia számos módon nehezítette, azonban a pályázati kiírás minden pontját sikerült teljesíteni, így a Gyáli Klímastratégiai Program sikerrel zárult. (forrás: www.gyalklima.hu)

Vízgazdálkodás

Gyál város csapadékvíz elvezető rendszere szikkasztó árkos kialakítású, elvezető árok nincs, ezáltal kedvező módon megvalósul a csapadékvíz helyben tartása.

A parkok öntözését talajvíz felhasználással oldja meg a város.

A gyáli vízbázis környezeti állapota

Gyál város vízellátását két vízbázis biztosítja az A1 és B2 jelű vízbázisok, és az azokra telepített víztermelő kutak. Az A1. vízbázis a víztorony melletti telephelyen található, a B2. vízbázis Felsőpakony területén helyezkedik el, környezetét erdő és mezőgazdasági terület határolja. A termelt víz a vízkémiai értékelés alapján vas és mangán koncentráció szempontjából kifogásolható, mindegyik kút termelt nyers vize kezelést igényel. Ezek a komponensek réteg eredetűek, a vízben felszíni szennyezésre utaló nyomok nincsenek.

Gyálon a szennyvízcsatorna hálózat kiépítettsége közel 100%-os, azonban a szennyvízcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya nagyjából 97%-os. Ezért a legfontosabb teendő a településen a csatornával még nem ellátott ingatlanok mielőbbi szennyvízcsatornára való kötése. Egyéb jelentősnek mondható szennyezőforrás nincs a kutak utánpótlódási (védterület) területén. (forrás: <https://dpmv.hu/tajekoztatok/vizbazisokkal-kapcsolatos-tajekoztatasok-gyal>)

Ivóvízhálózat felújítási és tisztítási munkálatok

Az 1869/2021. (XII.3.) Korm. határozat alapján Gyál Város Önkormányzata ivóvízhálózat felújítási és tisztítási feladatra 396.945.000 Ft támogatásban részesült. A munkálatok két fő részre bonthatók, úgymint több száz tolózárr és tűzcsap beépítés, illetve csere, valamint mintegy 100 km ivóvízhálózat hidrogéles mosatása.

A tolózárok és tűzcsapok cseréje, illetve az újak telepítése 2022. év során elkezdődtek. A jelentős mennyiségű tolózár beépítése lehetővé teszi, hogy a tisztítási munkálatok, illetve a későbbi üzemeltetés alatt előforduló meghibásodások során ne egész településrészeket kelljen kizárni a szolgáltatásból, hanem csak kisebb, néhány utcából álló területeket.

Vízvezeték gerinchálózatának hidrogéles mosatása

A Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. (DPMV Zrt.) és Gyál Város Önkormányzata közösen a 2022. évi előkészítő munkálatokat követően a 2023. évben folytatta a települési vízhálózat ún. „hidrogéles eljárással” történő tisztítását. A mechanikus tisztítás során a kiszakaszolt vezetékekbe „hidrogél vonatot” juttatnak, amit víznyomás segítségével visznek keresztül a csöveken. A technológia alkalmazásával a csőfalakon lerakodott részecskék teljes mértékben eltávolíthatók. A hidrogél vonat három szakaszból épül fel, így egyetlen munkafolyamat során képes mechanikai tisztításra, a szennyeződések önmagába oldására és fertőtlenítésre is.

Locsolási tilalom

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés c) pontja szerint a települési önkormányzat feladata a közműves vízellátás körében a települési közműves

vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás.

Gyál Város Önkormányzat közigazgatási területén 2022. júliusban nappali locsolási tilalom elrendelése vált szükségessé. A DPMV Zrt. szerint a nappali locsolási tilalom elrendelésének indoka, hogy a víztermelő kapacitás tartósan nem volt képes a jelentkező igények folyamatos kielégítésére. A vízkorlátozással érintett tevékenységek vízfelhasználása a közüzemi hálózatban nyomáscsökkenést, vízhiányt idézhet elő.

Talajvízkutak

A DPMV Zrt. 2 db új kút fúrását valósította meg 2023-ban.

Hulladékgazdálkodás

Összességében elmondható, hogy Gyál városában igen széleskörű a hulladékgyűjtés, kezelés és leadás lehetősége. Az Önkormányzat és lakossági önkéntesek mellett, civil szervezetek, cégek, vállalkozások, oktatási- nevelési intézmények is elhivatottak a város tisztasága mellett, így ezen tradíciót folytatni kívánják a következő években is.

Zöldhulladék gyűjtés

Az FCC Magyarország Kft. ingatlanonként és naptári évenként szabványos lebomló zsákot biztosított a lakosság számára, melyet a közszolgáltatást igénybe vevő, nyilvántartott ingatlantulajdonosok vehettek át. A kerti zöldhulladék csak FCC emblémás, lebomló zsákokban helyezhető ki, kivéve a kötegelt gallyak, amiket rendezetten kihelyezve, zsák nélkül szállítanak el.

Veszélyes hulladék, elektronikus hulladék és gumiabroncsok leadása

Az Önkormányzat lehetőséget biztosított a városban élők számára, hogy a háztartásaikban összegyűlt veszélyes hulladékot a meghirdetett időpontokban és helyszíneken díjmentesen leadhassák. Továbbá háztartásonként maximum 4 db gumiabroncs leadására is lehetőség nyílt. A nagyméretű tehergépkocsi abroncsokat nem veszik át.

Házhoz menő lomtalanítás

A házhoz menő lomtalanítás rendszere az elmúlt években már megszokottá vált. A szolgáltatást a lakosság évente egy alkalommal díjmentesen igényelheti és a begyűjtést az FCC Magyarország Kft. végezi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás részeként. A lomtalanítás olyan hulladékok elszállítására nyújt lehetőséget, melyek a folyamatos kommunális (heti) ürítés során nem kerülnek elszállításra az edényzetet meghaladó méretük miatt.

Begyűjtött hulladék mennyiségek

2020-2023 év hulladék begyűjtési eredményei Gyál településen

HULLADÉK BEGYŰJTÉS (kg)	2020	2021	2022	2023
Gumiabroncs - lakossági	13 460	31 400	28 360	2206 /db/
Zöldhulladék - lakossági és ipari hulladék komposztálás	2 356 370	2 354 230	2 194 960	1 065 500

Lomhulladék - lakossági	244 070	241 610	237 050	105 660
Települési szilárd hulladék - lakossági hull. ált. 200301 (lerakás)	6 087 920	5 993 280	5 376 760	2 853 210
Vegyés műanyag hulladék	888 560	896 660	850 320	406 760
Üveg	17 243	21 391	32 388	14 540
Elektromos	27 340	36 530	27 400	20 050
Veszélyes	26 532	26 532	22 905	13 380
Energetikai hasznosítás - HUHA**	0	0	454 300	0
MINDÖSSZESEN:	9 661 495	9 601 633	9 224 443	4 479 100+ 2206 db gumiabroncs

**Hazánkban jelenleg egy, a vegyes települési hulladékot energetikai hasznosítással kezelő mű (a Fővárosi Hulladékhasznosító Mű, HUHA) működik.

2021. év eredményei

Az Önkormányzat 2021. évben is megszervezte az **elektronikai hulladékok gyűjtését**, mely egy nyári és egy őszi alkalommal végzett gyűjtést foglalt magában. Kizárólag gyáli magánszemélyek adhatták le a feleslegessé vált elektronikai eszközeiket, lakcímkártya bemutatását követően. A számok azt mutatják, hogy a lakosság részéről az ilyen típusú hulladékok leadása iránt rendkívül nagy igény mutatkozik, ugyanis az áprilisi gyűjtés során 18,8 tonna, míg az októberi gyűjtés során 17,73 tonna hulladék gyűlt össze.

2021-ben másodjára valósult meg az önkormányzat szervezésében és a Gyál és Térsége Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. finanszírozásában a **veszélyes hulladék lakossági leadásának** térítésmentes lehetősége a közterület-felügyelők ellenőrzésében és koordinálásában. Rendkívül sikeresnek és hatékornak bizonyult a lakosság körében, 26,5 tonna veszélyes hulladék gyűlt össze. Az akció során az alábbi mennyiségben kerültek a különböző veszélyes hulladék típusok leadásra:

Fáradt olaj	227 kg
Szárazelem	90 kg
Akkumulátor	70 kg
Fénycső	99 kg
Pala	9 420 kg
Oldószer	301 kg
Irodatechnika	91 kg
Festék	7 520 kg
Szennyezett göngyöleg	780 kg
Növényvédőszer	72 kg
Spray flakon	35 kg
Bitumenes hullámlemez	7 700 kg
Étolaj	127 kg

2022. év eredményei

Az Önkormányzat 2022. évben is megszervezte az **elektronikai hulladékok gyűjtését**, az előző évhez hasonló feltételek mellett. Az áprilisi gyűjtés során 17,99 tonna, míg az októberi gyűjtés során 9,41 tonna hulladék gyűlt össze.

2022. májusban először szervezte meg az Önkormányzat a CD/DVD/floppy lemezek és kazetták gyűjtését Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit Kft. segítségével és elszállíttatását a HWD Recycling Kft-n keresztül. Összesen 980 kg hulladék került elszállításra.

2022-ben szintén megvalósult az Önkormányzat szervezésében és a Gyál és Térsége Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. finanszírozásában a **veszélyes hulladék lakossági leadásának** térítésmentes lehetősége, a Fegy Polgárőr és Tűzoltó Egyesület ellenőrzésében és koordinálásában. Rendkívül sikeresnek és hatékornak bizonyult a lakosság körében, 22,9 tonna veszélyes hulladék gyűlt össze. Az akció során az alábbi mennyiségben kerültek a különböző veszélyes hulladék típusok leadásra:

Fáradt olaj	1 170 kg
Szárazelem	48 kg
Akkumulátor	252 kg
Fénycső	70 kg
Pala	8 560 kg
Oldószer	70 kg
Irodatechnika	65 kg
Festék	5 185 kg
Szennyezett göngyöleg	585 kg
Növényvédőszer	80 kg
Spray flakon	135 kg
Bitumenes hullámlemez	6 540 kg
Étolaj	145 kg

2023. év eredményei

Az Önkormányzat a 2023. évben is megszervezte az **elektronikai hulladékok gyűjtését**, mely egy nyári és egy őszi alkalommal végzett gyűjtést foglalt magában. A *hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvénynek az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvénnyel és az egyes energetikai és közszolgáltatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LXVIII. törvénnyel* módosított egyes rendelkezései által 2023. július 1-jétől a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint Koncessziós Társaság végezheti 35 évig a hulladékok begyűjtését és kezelését. A számok azt mutatják, hogy az akció iránt rendkívül nagy igény mutatkozik. 2023. évben, az áprilisi gyűjtés során 13,29 tonna, a szeptemberi gyűjtés során 6,76 tonna, így összesen 20,05 tonna elektronikai hulladék gyűlt össze.

2023. májusban a CD/DVD/floppy lemezek és kazetták gyűjtését is megszervezte az Önkormányzat, ennek eredményeképpen 518 kg hulladék került elszállításra a megbízott HWD Recycling Kft. által.

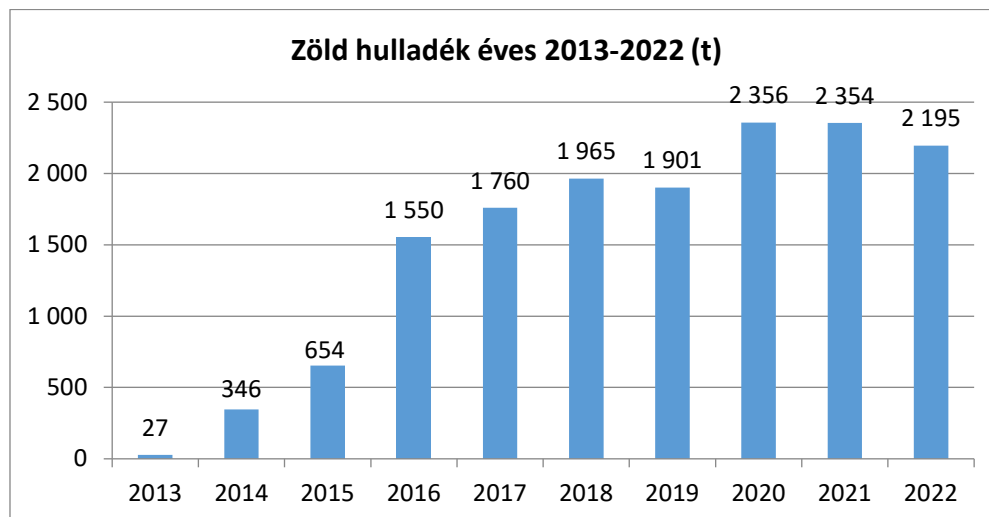
2023. májusban a gumiabroncs begyűjtésre is sor került, amely során összesen 2206 db gumiabroncs került leadásra a lakosság által.

2023. évben is megrendezésre került az Önkormányzat szervezésében, valamint a Gyál és Térsége Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. finanszírozásában a helyi lakosság számára térítésmentesen igénybe vehető **veszélyes hulladék gyűjtés**. A rendkívül sikeres és hatékony hulladékgyűjtési akció eredményeképpen 13,38 tonna veszélyes hulladék gyűlt össze. Az akció során az alábbi mennyiségben kerültek a különböző veszélyes hulladék típusok leadásra:

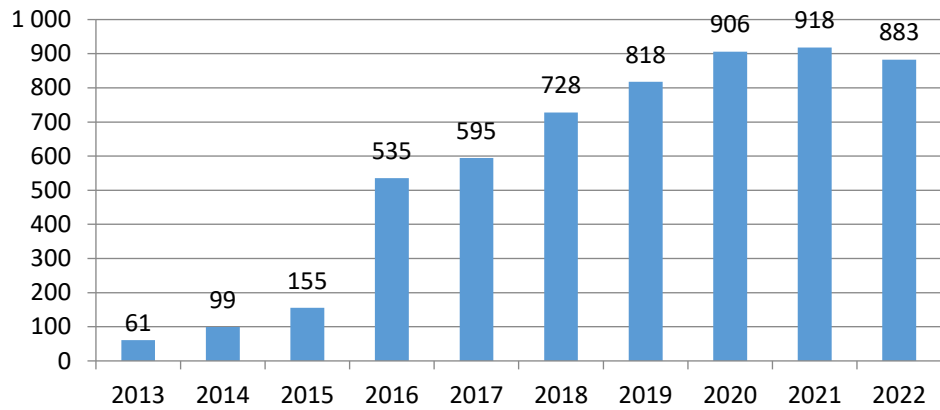
Fáradt olaj	525 kg
Pala	4 840 kg
Irodatechnika	35 kg
Festék	3 840 kg
Növényvédőszer	80 kg
Bitumenes hullámlemez	4 060 kg

Hulladék statisztika az elmúlt 10 év tükrében

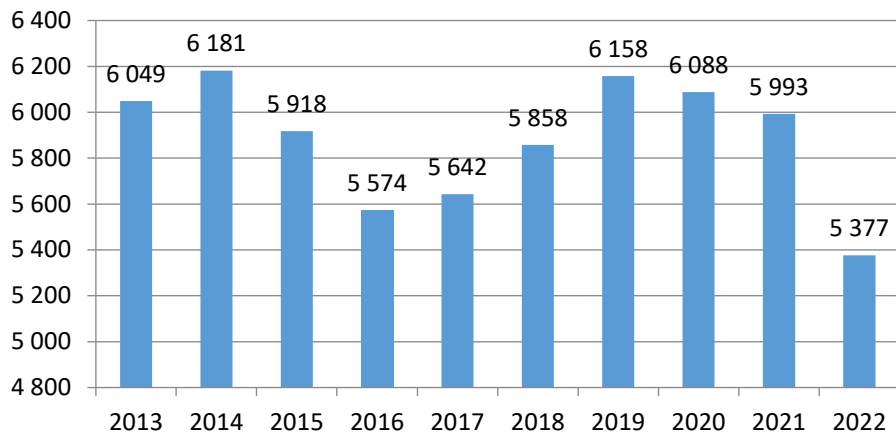
Az elmúlt 10 évben begyűjtött hulladék mennyiségek alakulását az alábbi diagrammok mutatják be, hulladék típusonként.

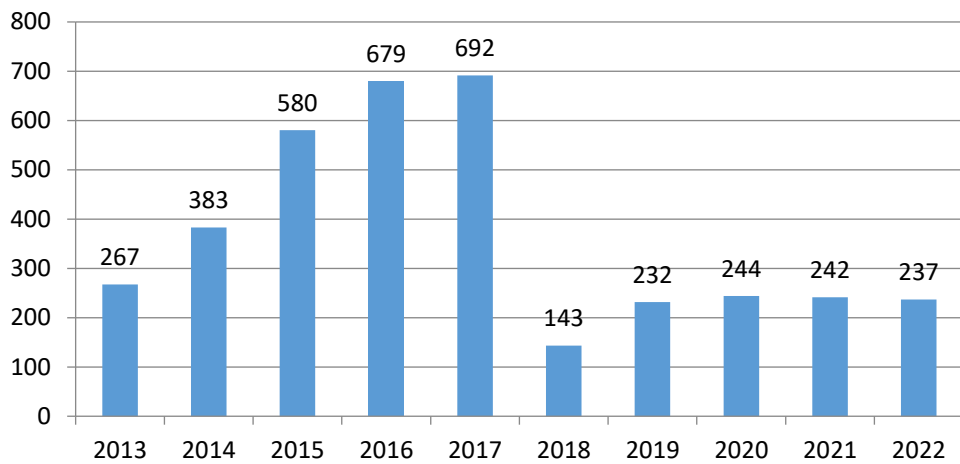
Szelektív hulladék éves 2013-2022 (t)

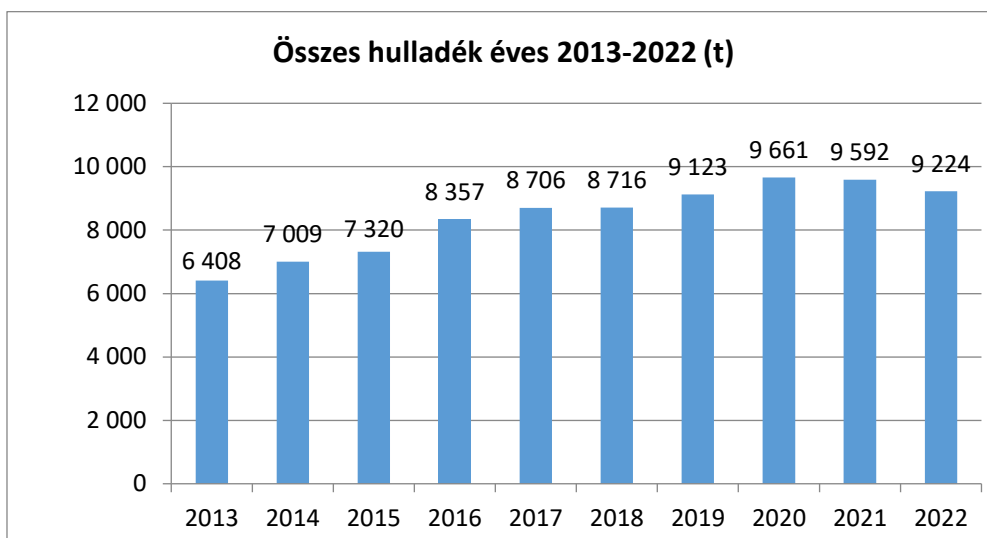
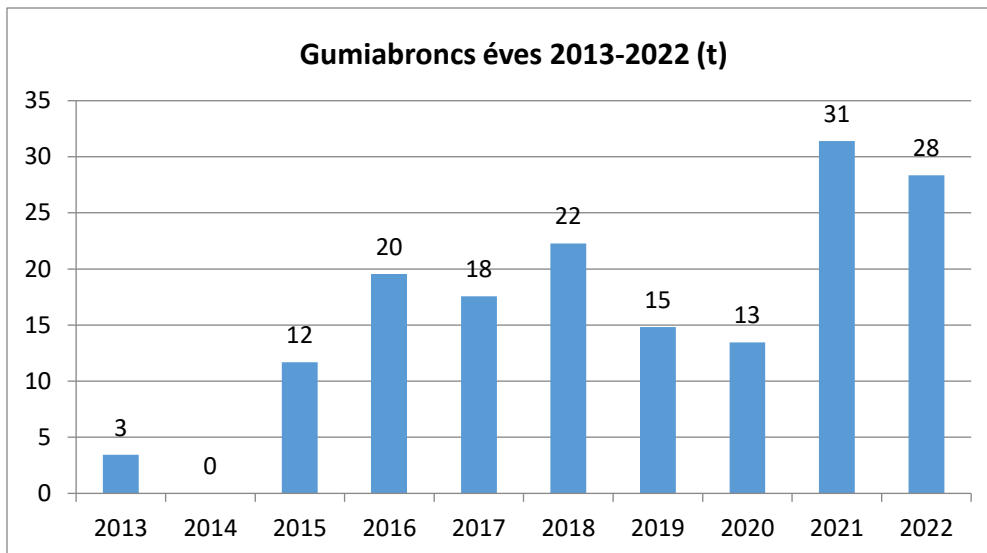

Települési szilárd éves 2013-2022 (t)

Lom hulladék éves 2013-2022 (t)

Hulladékmentesítési akció a Szarka-tanyánál és környékén

A 2022. év száraz, aszályos időjárása miatt a vadak természetes itatói, vizes élőhelyei mind kiszáradtak. A Soroksár-Gyál Egyesült Vadásztársaság tagjai ezért megpróbálták mesterséges itatókkal pótolni ezeket. Gyál közigazgatási területén a Szarka-tanyánál és környékén két kis „tó” alacsony vízállással ugyan, de megmaradt, ellenben megmutatkozott, hogy mennyire szennyezett lett mindkettő az emberi hanyagság, gondatlanság, szemetelők miatt. Ezért határozták el a Vadásztársaság tagjai, hogy társadalmi munkában 2022. szeptemberben lehetőségeik szerint a hulladékot kiszedik és kitisztítják a vadak utolsó vízvételi lehetőségeit. Körülbelül 5 m³ szemét és 35-40 db autógumi került elő. Jól látható volt a tavak partján, hogy ezeken az akadályokon keresztül kellett megközelíteni a szomjas élőlényeknek az életet adó vizet, ráadásul nem csak a parton, hanem a mederben is rengeteg mérgező hulladék volt. A kiszedett szemetet a Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Kft. munkatársai elszállították.

Szarka-tanya környékén lévő kis tó kitisztítása (forrás: gyal.hu)

Gyál legnagyobb illegális hulladéklerakóhelyének megszüntetése

Gyál teljes területe az elmúlt évek hulladékmentesítési és hulladékgyűjtési kampányai eredményeképpen hatalmas mennyiségű hulladéktól tisztulhatott meg, mely tisztaságot, Gyál Város Önkormányzata a városban lakó polgárok nagy többségével közösen védi. Sajnos a terület (014/45 hrsz.), külterületi „szántó” besorolású, Biancs-tanya elnevezésű ingatlan és annak környezete kivétel volt ez alól, az itt található több mint 4000 m²-en szétterülő illegális „szeméttelp” ügye megoldatlan volt. Az elmúlt évek során a Hivatal munkatársai számos hatósági eljárást folytattak le közösen a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal (kormányhivatal, rendőrség, földhivatal), melyek közül kiemelkedően szoros együttműködés alakult ki a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályával (továbbiakban: PMKH). 2020. szeptemberben a PMKH megállapította az engedély nélküli hulladékgazdálkodási tevékenységet. A hulladékmentesítésre felszólított kötelezett ellen a felmért, közel 26 tonna veszélyes hulladék, és az ismételt elkövetés ténye miatt több millió forint hulladékgazdálkodási bírság került kiszabásra. Az érdemi előrelépést azonban a kötelezett fellebbezési kérelmei lassították.

2022. évben a PMKH pályázati úton lehetőséget kapott arra, hogy az eljárásaiban már szankcionált, azonban önkéntes teljesítés elmaradása miatt még szennyezett területek hulladékmentesítéséről gondoskodjon, természetesen úgy, hogy a felmerülő költségeket a hatósági eljárásokban kötelezettek terhelje. Tekintettel arra, hogy a kötelezett a hulladék elszállításáról önkéntes teljesítéssel nem gondoskodott, az évek óta fennálló környezetkárosítás mihamarabbi megszüntetése érdekében Gyál Város Önkormányzata sürgette ezen pályázati forrás mielőbbi igénybevételét.

2022. szeptemberben a PMKH szervezésében a teljes szennyezett terület hulladékmentesítése megtörtént, megszüntetve ezzel a város legnagyobb illegális hulladéklerakóhelyét. A terület tisztaságának megőrzése, az illegális hulladéklerakás megelőzése érdekében az Önkormányzat forgó rendszámfelismerő kamera telepítésével, annak 24 órás figyeltetésével, továbbá fizikai akadályként árkok és kerítés kialakításával gondoskodik a terület tiszta állapotának megővéséről.

Az illegális hulladéklerakó felszámolása (forrás: gyal.hu)

TeSzedd! akció

A TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért akció ma hazánk legnagyobb önkéntes mozgalma. 2021. évben kilencedik alkalommal megvalósult programhoz a GYÖSZ – Gyáli Önkéntes Szemétszedők Egyesülete, a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit Kft. és a gyáli Eötvös József Technikum diákjai és tanárai, valamint a XVIII. kerületi Vörösmarty Mihály Ének-zenei Nyelvi Általános Iskola és Gimnázium diákjai is csatlakoztak. Ők az eseményen való részvételükkel – amellyel, hogy sokat tettek Gyál városának tisztaságáért – az érettségi előfeltételeként meghatározott 50 kötelező közösségi szolgálati órájukból is letudhattak néhányat. Eredetileg egy hét állt az önkéntesek rendelkezésére, hogy a vállalt területeket megtisztítsák, városunkban ebből 3 nap folyt a munka. Sorra került a Jálics-domb, a Vecsési út teljes hossza, a Bem József utcai (új) és a Táncsics Mihály utcai (rég) temető környéke, több belvárosi parkoló és utca, a Patak utca és a helyi szántók közötti utak. A Gyáli Önkéntes Szemétszedők az országos TeSzedd akciót összevonták saját „Városi Nagytakarítás” projektjükkel, mivel több helyszínen, az illegális lerakatok tartalmaztak veszélyes, illetve építési-bontási hulladékot is. Ezek elszállítását az egyesület az önkormányzattól nyert pályázati keretből finanszírozta. Az esemény alatt több, mint 300 zsák szemet gyűlt össze.

Lakossági tájékoztatás és szemléletformálás

Az Önkormányzat a helyi lakosságot rendszeresen tájékoztatta a környezeti ügyekről, az esetleges egészségügyi kockázatokról a következő felületeken: Önkormányzat hivatalos honlapja (www.gyal.hu), az Önkormányzat facebook oldala, havonta megjelenő nyomtatott helyi sajtó.

A Gyáli Klímastratégiai Program keretében számos szemléletformálást célzó kampányt megvalósított az Önkormányzat, ezeket a Klímavédelem című fejezetben fejtjük ki részletesen. A Program fő célja a lakosság klímaváltozással kapcsolatos ismereteinek bővítése és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló szakmai tudásbázis megteremtése volt.

Az ifjúság környezeti szemléletformálására is gondot fordít az Önkormányzat. Zöld Óvoda Program működik a városban. Rendszeresen a környezeti nevelési programok az oktatási-, nevelési intézményekben (1 bölcsőde, 3 óvoda, 3 általános iskola, 1 középiskola), és a jeles

környezetvédelmi világnapokra folyamatosan programokat szerveznek (Madarak és fák napja; Föld napja; Víz világnapja).

„Tiszta udvar, rendes ház” elismerő címek

Régi idők mozgalmát élesztette újra az Önkormányzat a 2022. évben létrehozott „Tiszta udvar, rendes ház” elismerő címmel, amelynek gyökerei az 50-es évek végére nyúlnak vissza. Az elismerés célja a lakosság ösztönzése környezetének szépítésére, amellyel a pályázók egyben Gyál város esztétikus képének kialakításához is hozzájárulnak. A díjazottak egyenként bruttó 50.000 forint pénzjutalmat és egy, a ház falára rögzíthető „Tiszta udvar rendes ház” feliratú kerámiatáblát kaptak.

Állatvédelmi Témahét

Az Állatvédelmi Témahét célja a gyermekek szemléletformálása, ezzel kialakítva a belső motivációt a cselekvő állatvédelemre, mellyel a felelős állattartásra és az állatokkal való helyes bánásmódra lehet nevelni az óvodáskorú gyermekeket. Legfőbb cél a gyermekek tudását kiszélesíteni, empátikus képességeiket magasabb szintre emelni, ezáltal etikus állattartásra, állatvédelemre ösztönözni őket.

Veszélyelhárítás

A civilizációs katasztrófák vonatkozásában elsősorban a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek jelentik a legnagyobb kockázatot. Gyálon egy felső küszöbértékű veszélyes ipari üzem működik. (Cargo-Partner Kft. 2360 Gyál, Prologis Park DC5. ÉP, az üzem tevékenységi köre, rendeltetése: raktározás, logisztika). A felső küszöbértékű veszélyes ipari üzemek által veszélyeztetett településekre a kormányrendelet előírásainak megfelelően külső védelmi tervet kell készíteni, valamint lakossági tájékoztató kiadványt kell megjelentetni. Gyál település érintett a külső védelmi terv készítésében és lakossági tájékoztató kiadásában.

Természeti katasztrófák általi veszélyeztető tényezők között az időjárási kockázatok valamennyi településen előfordulhatnak. Ezen belül elsősorban a rendkívüli időjárási eseményekhez kapcsolódóan a viharkárok léphetnek föl, valamint a téli időjáráshoz kapcsolódó extrémítások, mint rendkívüli havazás, hó-átfúvás okozta torlaszok, jegesedés, köd.

Az emberi tevékenységhez kapcsolható további veszélyforrások a közlekedési kockázatok. Így valamennyi autópálya, főútvonal és teherszállítással érintett vasútvonal ide sorolandó. A légi forgalom is jelentős. A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelsége az ott zajló légi forgalomhoz kapcsolatosan hordoz érdemleges veszélyt.

A településeket az azonosított veszélyeztető hatások és a bekövetkezési gyakoriság, valamint a korrekciós tényező alapján kapott értékeknek megfelelően katasztrófavédelmi osztályba sorolják. Az éves besorolás felülvizsgálat alapján Gyál városa I-es, legmagasabb katasztrófavédelmi besorolást kapott. Évente egyszer a település polgármestere elvégzi a kockázatbecslési eljárást (amennyiben indokolt javaslatot tesz a település besorolásának módosítására).

(forrás: <https://pest.katasztrofavedelem.hu/19255/pest-megye-veszelyeztetettsege>)

Tárgy: Javaslat forgalomban részt venni nem tudó gépjárművek elszállítására vonatkozó szerződés felbontására, új szerződés megkötésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Gyál Város Önkormányzat Képviselő-testülete 41/2018.(II.22.) számú határozatával döntött arról, hogy a TOTÁL-KÁR Kft-vel a közterület felügyeletről szóló 1999. LXIII. törvény (a továbbiakban: „Kf. tv.”) 20. §-ában, valamint a kerékbilincs közterület-felügyelet általi alkalmazására, a járművek elszállítására, valamint a felmerült költségekre vonatkozó szabályokról szóló 55/2009. (X. 16.) IRM rendeletben (a továbbiakban: „IRM rendelet”) foglalt lehetőséggel élve szerződést köt a város közterületein a jogszabályban megállapított határidőt (10 nap) túllépően tárolt, hatósági jelzéssel nem rendelkező vagy egyéb okból forgalomban részt venni nem tudó gépjárművek elszállítására. A döntésnek megfelelően a szerződés 2018. márciusában megkötésre került.

A hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvénynek az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvénnyel és az egyes energetikai és közszolgáltatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LXVIII. törvénnyel módosított egyes rendelkezései által 2023. július 1-jétől a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint Koncessziós Társaság végezheti 35 évig azon hulladékok begyűjtését és kezelését, amelybe a szerződéssel érintett gépjárművek is tartoznak, mely okán a TOTÁL-KÁR Kft. (továbbiakban: Vállalkozó) a szerződésben vállalt feladatainak ellátásában önhibáján kívül korlátozottá vált.

Jelen jogszabályi környezetben, abban az esetben amikor a tulajdonos nem váltja meg közterületről elszállított autóját és az elszállítást megrendelő Önkormányzat nem MOHU szerződött vállalkozóval végezteti el a szolgáltatást, ott az Önkormányzatnak 291.560Ft költsége (17.500+Áfa szállítási díj + 216.000+Áfa őrzési díj) keletkezik járművenként.

A változás okán Vállalkozó - mint szerződött MOHU MOL Zrt. partner - a megváltozott feltétek mellett kedvező ajánlattal élt, mely szerint a szállítási és a jogszabályokban rögzített 6 hónapnyi őrzési időre vonatkozó díj megtérítése helyett, kizárólag a mindenkori szállítási díj 100%-ának (jelenleg 17.250 Ft+Áfa) megtérítése és a hulladékká vált jármű utáni bevétel átengedése mellett vállalja az üzemképtelen járművekkel kapcsolatos, szállítási, őrzési és bontási feladatokat.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat megtárgyalására és elfogadására.

Határozati javaslat:

Gyál Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a TOTÁL-KÁR Kft.-vel Gyál város közterületein tárolt, hatósági jelzéssel nem rendelkező vagy egyéb okból forgalomban részt venni nem tudó gépjárművek elszállítására a mellékletben szereplő szerződést megkötöti,
2. felhatalmazza a Polgármestert a szerződések aláírására.

Határidő: 2024. június 15.

Felelős: polgármester

A határozati javaslat elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság

Az előterjesztést készítette: Berta-Tóth Beáta irodavezető

Gyál, 2024. április 29.

Rozgonyi Erik
címzetes főjegyző

Az előterjesztés a költségvetési rendelettel összhangban van.

Mitku-Orosz Krisztina
Pénzügyi és Adóiroda vezető

Mellékletek: Szerződés-tervezet

VÁLLALKOZÁSI SZERZŐDÉS

A jelen megállapodás

A megrendelő <i>Önkormányzat</i> megnevezése	Gyál Város Önkormányzata
<i>címe</i>	2360 Gyál, Kőrösi út 112-114.
<i>adószáma</i>	15730370-2-13
<i>képviselője</i>	Pápai Mihály polgármester

mint megrendelő (a továbbiakban: „**Megrendelő**”),
másrészről

A vállalkozó megnevezése	Totál-Kár Kft.
<i>székhely címe</i>	2151 Fót, Vadas dűlő 126
<i>cégjegyzékszám</i>	Cg 13-09-153880
<i>adószáma</i>	23399727-2-13
<i>képviselője</i>	Tóth Vivien - Ügyvezető

mint vállalkozó (a továbbiakban: „**Vállalkozó**”),

a továbbiakban együtt: „Felek” – között az alábbi napon, helyen és feltételekkel születik:

1. A szerződés tárgya, időbeli hatálya

1.1. Megrendelő Gyál Város Önkormányzat közigazgatási területén *a közterület felügyeletről szóló 1999. LXIII. törvény* (az alábbiakban Kf.tv.) 20. §-ának (7) bekezdésében foglaltakon alapulva, valamint *a kerékbilincs közterület-felügyelet általi alkalmazására, a járművek elszállítására, valamint a felmerült költségekre vonatkozó szabályokról szóló 55/2009. (X. 16.) IRM rendeletben* (a továbbiakban: IRM rendelet) foglaltak szerint megrendeli, az IRM rendelet 2.§ (1) bekezdése értelmében a jelen Szerződés szerint közreműködőként eljáró Vállalkozó pedig elvállalja az 1.2. pontban meghatározott járművek (a továbbiakban: „*jármű*”)

- a) elszállítását (5-7. pontok),
- b) tárolását (8-12. pontok),

továbbá

- c) az IRM rendelet 14.§-ában foglaltaknak megfelelően: a jármű üzemben tartójának azonosításához szükséges adatok megállapítását, ha a jármű forgalmi rendszámmal nem rendelkezik és a jármű egyedi azonosító jelének ismerete szükséges.

2. A szerződés hatálya

- 2.1.** a) a balesetet elszenvedett vagy egyéb okból ronccsá vált,
 - b) az érvénytelen hatósági jelzéssel ellátott vagy hatósági jelzéssel nem rendelkező,
 - c) a közterületen szabálytalanul vagy közterület-használati engedély nélkül tárolt,
- valamint

- d) az üzemképtelen közúti szállító-, illetve vontatószközre (ideértve az önjáró, valamint vontatott munkagépeket is) terjed ki.

- 2.2.** A Felek a jelen szerződést annak aláírásának napjától számított határozatlan időre kötik.

3. Vállalkozási díj (költségek)

3.1. Felek megállapodnak abban, hogy Vállalkozó a jelen szerződés szerint végzett szolgáltatásait

- a) a 3.2 pontban foglaltak szerint meghatározott, illetve
- b) a Megrendelőt terhelő költségeket meghatározó 3.3 pontban foglaltakat figyelembe vevő díjazás ellenében végzi.

3.2. Ha a Vállalkozó a járművet - a 14. pontban foglaltak szerint: - az intézkedés megszüntetését kezdeményező tulajdonosa (üzembentartója), avagy a jármű jogszerű használója részére adja ki, úgy a vállalkozó az IRM rendelet mellékletében foglaltak szerint felszámítható, általa igazolt költségek 100 %-ának megfelelő, a tulajdonos (üzembentartó), illetve a jogszerű használó által megfizetett díjra tarthat igényt.

3.2.1. Vállalkozó - a 3.2. pontban foglalt díj megfizetésére irányuló igényén túl - jogosult

a) a jármű tulajdonosa által ki nem váltott, hat hónapi tárolást követően Mol-Mohu Zrt. szerződött partnereként átvett jármű esetében az IRM rendelet mellékletében meghatározott szállítási díjak Megrendelő által megfizetett 100%-ára

b) illetve a hatóság vagy az önálló bírósági végrehajtó által lefoglalt és általa ingyenesen kiváltott (részére átadott) járművek esetén: az IRM rendelet mellékletében foglaltak szerint felszámítható szállítási díjak 100%-ának és a tárolási díj 25%-ának megfelelő díjat a beszállítás napjától az átadás napjáig, de maximum 180 napig kiszámlázott vállalkozói díjra

c) a jelen Szerződés 9.6. pontja szerinti járműben talált háztartási- és egyéb hulladék megsemmisítésre történő átadásából keletkező, Vállalkozó által számlával igazolt költségei megtérítésére,

de úgyszintén a Vállalkozót illeti

d) a jármű esetleges megsemmisítésével, illetve annak megsemmisítése nyomán a vonatkozó jogszabály alapján harmadik személynek átadott/átadni köteles, hulladékká vált jármű után járó bevétel (ösztönző, kompenzációs díj) is.

e) Megrendelő kérésére előre megnevezett alvállalkozó által elkészített szakértői értékbecslés díja 10 000Ft/jármű, melyre a Vállalkozó jogosult

f) Megrendelő kérésére elvégzett árverés lebonyolítása 6 000Ft/jármű, sikeres árverés esetén a szállítási díjon felül tárolási díjként az IRM rendelet 100%-a, a beszállítástól számított 180 napra, melyre a vállalkozó jogosult.

Az a)-f) pontban foglalt költségek általános forgalmi adót nem tartalmaznak.

3.3. Megrendelőt terhelik

a) a jármű tulajdonosának (üzembentartójának) a (Megrendelő) rendelkezése alatt álló járművét a szabályszegés okán érintő eljárásáról értesítő intézkedésekkel összefüggésben felmerült, valamint

b) egyéb adminisztrációs feladatokkal összefüggő költségek, valamint

c) a 3.2.1. pont a)–c) alpontjaiban foglalt okokból keletkező kiadásoknak a Vállalkozó részére történő megtérítése, illetve a 3.2.1. pont d) alpontja szerint keletkezett esetleges bevételnek a Vállalkozó részére történő szolgáltatásának kötelezettsége, illetve az e) és f) alpontjaiban foglalt esetleges megrendelésekből származó kiadásainak megtérítése.

3.3.1. Vállalkozó a beszállításokról vezetett nyilvántartás alapján **minden lezárt hónap végét követő 30. napon** teljesítésigazolást készít az adott hónapról, Megrendelő e-mailben történő visszaigazolását követően kiállítja a szállításokról szóló számlát 30 napos fizetési

határidővel. A teljesítés igazolás tartalmazza a minden egyéb lezárt ügylet (3.2. 3.2.1. és 3.3. c) alpont szerinti) tranzakciót is.

3.4. Amennyiben a hat hónap tárolási időt követően a Megrendelő a jármű egyéb hasznosítási módjáról úgy határoz, hogy azt hulladékként átadja a Vállalkozó részére, a megsemmisítéssel és a bontási átvételi igazolással járó egyéb költség Vállalkozót terhelik.

3.5. Vállalkozó - az IRM rendeletben meghatározott díj 50%-ának mértékéig terjedően - a felmerült költségei megtérítésére jogosult akkor, ha az elszállítás során a jármű üzembentartója a jármű elszállítására okot adó állapotot megszünteti.

4. A jármű szállítása és tárolása

4.1. Felek rögzítik, hogy a Megrendelőt az IRM rendelet melléklete szerint megillető, a 13.1 pont b) alpont szerint a jármű tulajdonosa (üzembentartója), avagy a jármű jogszerű használója által megfizetett költségeket Vállalkozó szedi be, amely költségek 100%-ára - számla ellenében, a teljesítés-igazolás alapján, vállalkozási díj jogcímén Vállalkozó tarthat igényt.

4.2. A teljesítést Megrendelő e célból kijelölt képviselője [26.1. pont a) alpont] annak megtörténtének napjától számított öt munkanapon belül igazolja. Az igazolás megtörténtéről Megrendelő írásban e-mailben-küld értesítést Vállalkozónak.

4.3. Amennyiben a jármű szállítása vagy tárolása során kár keletkezik, - az elháríthatatlanul, vállalkozónak nem felróhatóan bekövetkezett kár esetét kivéve - a kárt a Vállalkozó köteles megtéríteni, e körben Megrendelőt semminemű kárfelelősség nem terheli sem vállalkozó, sem harmadik személy irányában.

4.4. Felek megállapodnak abban is, hogy Vállalkozót nem illeti meg a vállalkozási díj biztosítására zálogjog a vállalkozás következtében birtokába került vagyontárgyakon.

4.5. Felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződés alapján a Megrendelő által Vállalkozónak kifizetett bármely díj tekintetében a Megrendelőt megilleti azon jog, hogy minden további megállapodás vagy szerződés nélkül a jelen szerződés és a díj megfizetésének igazolását követően az általa megfizetett bármely díjat a gépjármű tulajdonosától követelje.

5. A jármű elszállítására vonatkozó rendelkezése; a teljesítési határidő

5.1. A jármű elszállítását Megrendelő ezzel megbízott képviselője [26.1. pont a) alpont] írásban, e-mailben az 5.2. pontban meghatározottak szerint rendeli meg akkor, ha

a) a szabályszegés megszüntetése érdekében – a jármű tulajdonosa (üzembentartója) kilitének megállapítására, illetve a tulajdonos (üzembentartó) értesítésére irányuló intézkedései [IRM rendelet 4. §-ának (2)-(3) bekezdései] eredménytelennek bizonyultak;

b) a jármű tulajdonosa (üzembentartója), használója a közterület-felügyelő felszólítása ellenére sem szünteti meg a szabálysértő állapotot, illetve – noha nyilvánvalóan módjában állna – a figyelmeztetés ellenére sem törekszik a szabályszegés helyszínén való megjelenésre, a szabálysértő állapot megszüntetésére;

c) a jármű balesetet szenvedett vagy egyéb okból ronccsá vált, illetve üzemképtelen.

5.2. Felek megállapodnak abban is, hogy Megrendelő az írásban, e-mailben közölt megrendelését Vállalkozó ezzel megbízott képviselőjének [26.1. pont b) alpont] telefonon történő felhívásával is megerősíti.

5.2.1. Vállalkozó szolgáltatása kivételesen – feltéve, ha az 5.1. pontban írt rendelkezések teljesülésén túl a szabálysértő állapot megszüntetése halasztást nem tűr – telefonon is megrendelhető. Ilyen esetben Megrendelő e megrendelését írásban, e-mailben utólag, még a

telefonhívás napján, a telefon útján történő megrendelés tényére, megtörténtére utalással is közli.

6. Jármű telephelyre szállítása

6.1. Vállalkozó vállalja, hogy a járművet – a közterület-felügyelő jelenlétében – a megrendelést (5. pont) követő 3 munkanapon belül (saját költségén) a 27. pontban megjelölt telephelyre szállítja.

6.2. Halaszthatatlan szükség esetén (5.2.2. pont) a Felek a 6.1. pontban meghatározott határidőtől rövidebb időtartamban is megállapodhatnak. Abban az esetben, ha a jármű a közlekedés biztonságát és zavartalanságát akadályozza, Vállalkozó a járművet a telefonon történő megrendeléstől számított 3 órán belül elszállítja a 6.1 pontban meghatározott módon.

7. Járműszállítás felfüggesztés, felelősségvállalás

7.1. A jármű elszállításának megkezdését, illetve a már megkezdett elszállítást a Felek az IRM rendelet 4. §-ának (4) bekezdésében, az 5. §-ának (2) bekezdésében foglalt esetekben függesztik fel, szakítják meg.

7.2. Vállalkozó – a jármű további sérülését, egyéb károsodását megelőzendő [IRM rendelet 4. §-ának (1) bekezdése] – a jármű elszállításának legcélszerűbb módját alkalmazza, az ezzel ellentétes eljárásból eredő károkért Vállalkozó felelős.

8. A jármű tárolására vonatkozó rendelkezések

8.1. Vállalkozó vállalja, hogy a 26. pontban meghatározott, folyamatosan őrzött telephelyén a Ptk. 5:12 § szabályainak megfelelően és a 9. pontban meghatározott módon gondoskodik az általa az 5-7. pontok szerint elszállított járművek, illetve az azokban maradt, az IRM rendelet 12 § (1) bekezdés szerint jegyzőkönyvbe vett valamennyi dolog őrzéséről.

8.2. Felek rögzítik, hogy a járművek tárolásának helye Vállalkozó 1106 Budapest Keresztúri út 122. szám alatti telephelye. Különösen indokolt esetben Vállalkozó Megrendelő előzetes írásbeli hozzájárulásával egyéb telephelyén is teljesítheti a tárolással kapcsolatos kötelezettségeit.

9. Vállalkozó felelősségvállalása

9.1. Vállalkozó a járműveket a telephelyén elkülönítve köteles tárolni úgy, hogy Megrendelő azokat bármikor, akadály nélkül, a jármű birtokba vételéről szóló iratokban, valamint a jogsértés bizonyítása érdekében készített jegyzőkönyvben foglalt adatokkal, illetve felvételeken [Kf.tv. 20.§-ának (1) bekezdése, az IRM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése, 12. §-ának (1) bekezdése] feltüntetettekkel való egybevetés mellett, akadály nélkül megtekinthesse.

9.2. Vállalkozó szavatolja: minden tőle telhető, adott helyzetében elvárható szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a jármű műszaki állapota, piaci (forgalmi) értéke – ide nem értve a természetes állagromlás körén kívül eső változást – ne csökkenjen.

9.3. Vállalkozó tudatában van annak, hogy a járművet felnyitni, más telephelyre szállítani csak Megrendelő előzetes írásbeli értesítése mellett, annak írásbeli engedélyével és képviselőjének jelenlétében lehet.

9.4. Vállalkozó vállalja, hogy az általa elszállított járművekkel kapcsolatos tájékoztatásról, továbbá az intézkedés alá vont járművekkel kapcsolatban az intézkedés megszüntetéséről – különösen a költségek befizetésének lehetővé tételéről, a kerékbilincs leszereléséről és a

telephelyen tárolt jármű visszaadásáról – folyamatos ügyeleti szolgálat keretében gondoskodik [IRM rendelet 3.§].

9.5. A járművekben található ingóságokat, amennyiben szükséges, a jármű felnyitása után Vállalkozó telephelyén elzártan tárolja, az azokban keletkezett károkért, illetve eltűnésükért kizárólag Vállalkozó a felelős.

9.6. A járművekben található ingóságokat Vállalkozó a jármű kiadása esetén a jármű üzemeltetőjének vagy tulajdonosának adja/adhatja ki. Amennyiben a járműért annak elszállításától számított 6 hónapon belül nem jelentkezik üzemeltetője vagy tulajdonosa, úgy Vállalkozó - jegyzőkönyv felvétele mellett - legfeljebb Megrendelő részére adja/adhatja ki az ingóságokat.

10. Tájékoztatási, iratbemutatói kötelezettség

10.1. Vállalkozó Megrendelő kérésére köteles a jármű tárolásával, különösen a jármű műszaki állapotát érintő körülményekről szükséges tájékoztatást megadni, továbbá a szerződésből eredő kötelezettségei teljesítésével, különösen a jármű tárolásával, őrzésével, állaga megóvása érdekében tett intézkedésekkel összefüggésben keletkezett iratokat bemutatni.

11. Kötelező tájékoztatás jármű állagromlásáról

11.1. Vállalkozó a tárolás tartama alatt – írásban, a konkrét okok, körülmények megjelölésével – haladéktalanul köteles értesíteni Megrendelőt, ha

a) a jármű műszaki állapotában annak piaci (forgalmi) értékét rontó, a természetes állagromlás körén kívül eső változás áll be;

b) a jármű piaci (forgalmi) értékét egyéb okból rontó, avagy a jármű birtokba vételét, értékesítését kizáró vagy akadályozó körülmény állapítható meg.

12. Jármű felnyitás biztosítása

12. Vállalkozó előzetes egyeztetés hiányában is köteles biztosítani azt, hogy a telephelyen tárolt járművet közterület-felügyelő – a jármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának megállapítása végett, a jármű egyedi azonosító jelének megismerése céljából – felnyithassa [IRM rendelet 14.§-a].

13. A jármű kiadására vonatkozó rendelkezések

13.1. A 13.2.a. pontban foglalt kivétellel Vállalkozó a telephelyen (tárolóhelyen) elhelyezett járművet (8.1. és 8.2. pont) az intézkedés megszüntetését kezdeményező, a jármű átvétele végett megjelenő tulajdonosa (üzemeltetője), avagy a jármű jogszerű használója részére kizárólag akkor adhatja ki, ha az érintett

a) a jármű birtokba vételét lehetővé tevő jogosultságát – az ezt igazoló dokumentumok bemutatásával – hitelt érdemlően bizonyítja;

b) a Megrendelőt az IRM rendelet melléklete szerint megillető költségeket megfizette, és e kötelezettségének teljesítését az ezt igazoló okiratok bemutatásával bizonyítja;

c) a jármű és az egyéb, az IRM rendelet 12. §-ának (1) bekezdése szerinti jegyzőkönyvben szereplő ingóságok átadás-átvételét a jelen szerződés mellékletében szereplő jegyzőkönyv aláírásával igazolja.

13.1.2. Ha Vállalkozó a járművet nem a tényleges tulajdonos (üzemeltető) illetve az azt jogszerű használó részére adja ki, úgy az ebből eredő teljes kárért felel.

13.2. Ha

a) a tulajdonos (üzemben tartó) kiléte a jármű elszállítástól számított *hat hónapon belül* nem állapítható meg, avagy

b) a tulajdonos (üzemben tartó) az elszállított járművet a Felügyelet felszólítása ellenére az elszállítástól számított hat hónapon sem veszi birtokba, Vállalkozó - Kf.tv. 20. §-ának (5) bekezdésében foglalt rendelkezésekre figyelemmel a tulajdonos (üzembentartó) részére a 13.1. pontban rögzített feltételek teljesülése esetén is megtagadhatja a jármű kiadását.

13.3. Vállalkozó a járművet – az elszállítás napjától számított hat hónapon belül [Kf.tv. 20. §-ának (5) bekezdése] – Megrendelő külön írásbeli értesítése mellett, önállóan adhatja a 14.1 pontban megjelölt jogosult birtokába. A jármű átadásához Megrendelő képviselőjének jelenléte nem szükséges, de jelenlétét az értesítés megküldésével lehetővé kell tenni.

14. Jármű kiadás átadás-átvétele

14.1. A jármű kiadásáról szóló jegyzőkönyv [13.1. pont c) alpontja] rögzíti a jármű birtokbavételét lehetővé tevő jogosultságok igazoló okiratok [13.1. pont a) alpont] megjelölését. A jegyzőkönyvhöz csatolni kell az érintett fizetési kötelezettségének teljesítését igazoló okirat másolatát [13.1. pont b) alpont].

14.2. Vállalkozó a 14.1. pontban megjelölt iratok, valamint a jármű szállításával, tárolásával és őrzésével kapcsolatban felmerült, az IRM rendeletben meghatározott költségszámításon alapuló költséget magába foglaló díját (4.1. pont) feltüntető számla beküldésével haladéktalanul értesíti Megrendelőt a jármű átadásáról-átvételéről.

15. A szerződés megszüntetése

15.1. Jelen szerződést Felek 90 (kilencven) napos felmondási idővel szüntethetik meg (rendes felmondás) indoklás nélkül.

15.2. Jelen szerződést – írásban – bármelyik fél jogosult azonnali hatállyal felmondani, ha a másik fél jelen szerződésből eredő kötelezettségét súlyosan, és/vagy ismétlődően, neki felróható módon megszegi.

15.3. Felek a szerződés azonnali hatályú felmondását megalapozó okként tekintik különösen a szerződés 3., 4.3., 6, 7.2, 8.1, 9., 10., 11., 12., 13., 14.2. pontjaiban rögzített kötelezettség megszegését.

16.

16.1. Felek tudatában vannak annak, hogy a jelen szerződés megszüntetése esetében a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, további szolgáltatásokkal egymásnak nem tartoznak.

16.2. Tudatában vannak annak is, hogy a megszűnés előtt már nyújtott szolgáltatás szerződésszerű pénzbeli ellenértékét meg kell fizetni, amennyiben pedig a már teljesített pénzbeli szolgáltatásnak megfelelő ellenszolgáltatást a másik fél még nem teljesítette, a pénzbeli szolgáltatás visszajár.

16.3. Felek megállapodnak abban, hogy jelen szerződés megszűnése esetén a Vállalkozó köteles a nála már betárolt autókat a szükséges ideig tovább tárolni és abban az esetben, ha Megrendelő kezdeményezésére történt a szerződés megszüntetése, Megrendelő köteles részére a tárolási díj 50%-át megfizetni.

Vegyes rendelkezések

17. A szerződés módosítása, s annak formai megkötöttsége

17.1. Felek a jelen szerződést kizárólag írásban, közös megegyezéssel módosíthatják.

18. Vállalkozónak működésére vonatkozó nyilatkozata

18.1. Vállalkozó kijelenti és szavatolja, hogy rendelkezik a jelen szerződésben rögzített feladatok ellátására jogosító hatósági engedélyekkel, a feladat ellátásához szükséges szakértelemmel, infrastruktúrával [ide értve a járművek tárolására szolgáló telephelyet (tárolóhelyet) is], műszaki felszereltséggel, valamint [az IRM rendelet 2.§-a (1) bekezdésének utolsó tagmondata szerint megkövetelt]. teljes körű felelősségbiztosítással.

18.2. Vállalkozó nyilatkozik arról, hogy a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerint átlátható szervezet, és tudomásul veszi, hogy a valótlan tartalmú nyilatkozat alapján kötött szerződés semmis. Megrendelő kártalanítás nélkül és azonnali hatállyal felmondhatja jelen szerződést, ha Vállalkozó a szerződés megkötését követően beállott körülmény folytán már nem minősül átlátható szervezetnek.

19.

19.1. Vállalkozó a feladatai ellátására jogosító hatósági engedélyeket a jelen szerződés megkötésével egyidejűleg bemutatja Megrendelőnek és gondoskodik arról, hogy azok jelen szerződés hatálya alatt változatlanul hatályban maradjanak.

20. Alvállalkozó igénybevétele; annak szabályai

20.1. Vállalkozó – a 20.2. pontban foglaltak szerint – a járművek elszállításához, egyéb ezzel kapcsolatos tevékenységekhez kapcsolódó kötelezettség teljesítéséhez a munkavégzés zavartalan működésének lebonyolítása érdekében alvállalkozó igénybevételére jogosult.

20.2. Felek megállapodnak abban, hogy alvállalkozó közreműködése esetén Vállalkozó – a közreműködés megkezdését megelőzően – írásban közli Megrendelővel

- a) az alvállalkozó nevét,
- b) cégjegyzékszámát,
- c) bejegyzett tevékenységi körét, a megbízás tárgyát, valamint
- d) tájékoztatást ad mindazon adatokról, amelyek ismerete – az alvállalkozó közreműködése kapcsán – Vállalkozó kötelezettségei szempontjából jelentőséggel bír, illetve amely adatok alvállalkozó igénybevételének jogszerűségét igazolják [ezek körében különösen azt, hogy rendelkezik a feladat ellátásához szükséges hatósági engedélyekkel, szakértelemmel, infrastruktúrával, műszaki felszereltséggel és teljes körű felelősségbiztosítással].

21. Megrendelő Vállalkozó irányában terhelő dokumentum-szolgáltatási kötelezettség

21.1. Felek megállapodnak abban is, hogy – az esetleges jogvita megelőzése érdekében: az elszállított jármű, valamint az abban maradt dolgok jogszerű birtoklását (tárolását) bizonyítandó, az adatvédelmi szabályok kölcsönös megtartásával – Megrendelő a Vállalkozó rendelkezésére bocsátja a jármű elszállításának megkezdését megelőzően a járműről az IRM rendelet 12.§-ának (1) bekezdésében, illetve a 14.§-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint elkészített felvételeket, illetve jegyzőkönyvet.

22. Vállalkozót Megrendelő irányában terhelő tájékoztatás-adási kötelezettség (a teljesítést kizáró vagy korlátozó körülményekről)

22.1. Vállalkozó kötelezi magát arra, hogy – különösen a teljesítést kizáró vagy korlátozó, a vállalkozás eredményességét vagy kellő időre való elvégzését veszélyeztető vagy gátló körülmény, illetve e körülmény fennállása várható tartamának megjelölésével – Megrendelőt a jelen szerződés 1.1. pontjában vállalt kötelezettségei jogszerű teljesítését lehetővé tevő körülményeiben bekövetkezett változásról (ide értve e körülmény megszűnéséről szóló tájékoztatást is) haladéktalanul, de legkésőbb a változásra okot adó körülmény bekövetkezésétől számított 3 (három) munkanapon belül írásban értesíti. Az értesítés elmulasztásából eredő kárért Vállalkozó a felelős.

23. Szerződésben rögzített szabályok

23.1. Felek a jelen pontban rögzített alábbi szabályok kifejezett rögzítését is kívánatosnak tartják:

23.2. Felek tisztában vannak az IRM rendeletnek

a) a jármű értékesítésével, annak értékesítését szolgáló hirdetésével, kapcsolatos szabályaival, [s ennek kapcsán különösen azzal, hogy felügyelet a Kftv. 20. § (5) bekezdésében meghatározott, a második árverés sikertelenségében megmutatkozó feltétel esetén dönt

(i) a jármű árveréssel történő értékesítéséről, vagy

(ii) a jármű egyéb módon történő hasznosításáról],

illetve

b) azon különös rendelkezéseivel, miszerint:

(i) az árverések sikertelenséges esetén: a második árverésen el nem adott járművet a megrendelő közterület-felügyelet használt autókereskedelmi tevékenység végzésére jogosult vállalkozás részére is *átadhatja*, ugyanakkor azzal is, miszerint:

(ii) a közterület-felügyelet (jelen Szerződésben: Megrendelő) a járművet határozatával az e pont (i) alpontja szerint a jármű birtokosává vált használt autókereskedelmi tevékenység végzésére jogosult vállalkozás által kiválasztott további személy *tulajdonába adhatja*.

23.3. Felek azzal a szabállyal is tisztában vannak, miszerint: azt a járművet,

a) amelyet a 23.1. pont (ii) alpontja szerint sem lehet értékesíteni (tehát a Megrendelőnek/felügyeletnek az érintett jármű értékesítésre irányuló törekvése a két árverés ellenére is sikertelenül zárult),
avagy

b) amely hulladékká vált (elhasználódott), és állapota folytán a hulladékká vált gépjárművekről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozik [ekként téve mellőzhetővé az árverést is,

a Megrendelő/felügyelet legfeljebb a gyártó vagy a bontó nevében eljáró, a hulladék gyűjtésére, közvetítésére, kereskedelmére vagy kezelésére vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező regisztrált bontó-hulladékkezelő részére adhatja át.

23.4. Vállalkozó kijelenti, hogy a MOHU rendszerben regisztrált vállalkozó, rendelkezik a hulladékkoncesszió jogosultjától származó olyan felhatalmazással, amely lehetővé teszi részére a jelen szerződésben foglalta tevékenység végzését.

24. Az alkalmazandó/irányadó jogszabályok

24.1. Felek tudomásul veszik, hogy az e szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Kf.tv., az IRM rendelet – különösen az ingóságok őrzésre, a jogosulttan, avagy jogosulatlanul igénybe vett alvállalkozó igénybevétele esetén alkalmazandó kárviselésre Megrendelő utasításadási jogára és annak tartalmára, a díj fizetésére, illetve Vállalkozónak a hibásan teljesítő

alvállalkozóval, vagy más közreműködővel szembeni kártérítési igénye érvényesítésére, a teljesítés lehetetlenné válása esetén érvényesíthető díjfizetési szabályokra – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény vonatkozó rendelkezései, az irányadók.

25. A jogvita rendezése

25.1. Felek megállapodnak abban, hogy az e szerződésből eredő esetleges jogvitájukat elsősorban tárgyalásos úton rendezik; ennek eredménytelensége esetén a Ppt. 2016. évi CXXX. törvény irányadó a jogvitájukból eredő eljárásra.

26. Záró rendelkezések

26.1. A jelen szerződés végrehajtása során *Megrendelő*, valamint *Vállalkozó* az alábbi személyeket jelöli meg *kapcsolattartó*kként:

a) **Megrendelő** részéről:

képviselője (név:) **Berta-Tóth Beáta**

- (beosztás:) irodavezető
- (telefonszám:) 29/540-950, +3670336-6464
- (fax:) 29/340-028
- (e-mail:) igazgatas@gyal.hu

b) **Vállalkozó** részéről:

képviselője (név:) **Tóth Vivien**

- (beosztás:) ügyvezető
- (telefonszám:) +36/70/676-96-03
- (e-mail:) toth.vivien@alkatreszvasdasz.hu

26.2. Megrendelőnek a teljesítés igazolására jogosult képviselője:

- (név:) **Berta-Tóth Beáta**
- (beosztás:) irodavezető
- (telefonszám:) 29/540-950
- (fax:) 29/340-028
- (e-mail:) igazgatas@gyal.hu

27. Telephely és nyitvatartás

27.1. A járművek tárolására szolgáló telephely(ek) – tárolóhely(ek) - címe, elérhetősége, nyilvántartása

- a telephely címe: **1106 Budapest, Keresztúri út 122.**
- (telefonszám:) +3630/368-1669,
- (email:) informatika@alkatreszvasdasz.hu;
- a telephely elérhetőségére vonatkozó egyéb adatok:
- nyitvatartás:
- hétfő-péntek: 08h-17h;
- szombat: 08h-15h;
- éjjel-nappal hívható telefonszám: **+3630/368-16-69**

28. Egyéb rendelkezések

Felek kijelentik, hogy a közöttük 2018. márciusban kötött azonos tárgyú vállalkozói szerződést jelen szerződés aláírásával megszüntetik.

Felek jelen, 28 pontból, összesen 10 számozott oldalból álló, 3 példányban készült szerződést elolvasták, annak tartalmát megértették kölcsönösen értelmezték, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag aláírták.

Kelt:.....

Kelt:.....

Gyál Város Önkormányzata
Pápai Mihály polgármester
Megrendelő

Totál-Kár Kft.
Tóth Vivien ügyvezető
Vállalkozó

A megrendelő megnevezése	Gyál Város Önkormányzata
címe	2360 Gyál, Kőrösi u. 112-114.
adószáma	15730370-2-13
képviselője	Pápai Mihály polgármester

A vállalkozó megnevezése	Totál-Kár. Kft.
székhely címe	2151 Fót, Vadas dűlő 126
cégjegyzékszám	Cg 13-09-153880
adószáma	23399727-2-13
képviselője	Tóth Vivien - Ügyvezető

Jogi ellenjegyző Rozgonyi Erik címzetes főjegyző: _____

Pénzügyi ellenjegyző Mitku-Orosz Krisztina irodavezető: _____